

Maketuru neje ke ddotu ndŏ te Ddotu ndŏ Ddn

Kunn-kutu tar

¹ Maketuru neenn pa tar dŏ neje te ke Lubba are Jeju-Kiriste tŏju Jan, kare n̂-tŏju nje-kulaje laa, kare n̂-gereje ne ke nayn ngŏsi baa ta ddee. Kiriste ula anji laa are nje-kula laa Jan kare tŏje nejeenn le kare n̂-gere. ² Jan pa tar-naji neje tŏyn ke noo le. N̂-pa na, ne ke noo le to tar le Lubba njaa a Jeju-Kiriste tee ne ke ddaka. ³ Rŏ-neel to le dew ke tura maketuru neenn. Rŏ-neel to le dewje ke ooje tarje ke Lubba tee ne ke ddaka neenn, ngaa ngemje tarje ke n̂-dda maketuru te le. Mba kare ke nejeenn le a teeje ne le nayn ngŏsi.

Jan ula ke lapiya are Egilisije ke Aji siri

⁴ Ema Jan, mula ke maketuru neenn mare dewje ke Egilisije te siri ke nange te ke Aji.

Maji kare Lubba ke to bbokone neenn, ke n̂-to lew baa, ngaa naw ddee, n̂-dda ke se me-maji, ngaa narese me-wul-lŏm. Maji kare ndilje ke siri ke arje nŏ ngende-mbay te laa ddaje ke se toke baann. ⁵ Maji kare Jeju-Kiriste ke to nje tar-naji ke gate gate, ne ke n̂-to dŏngŏr dew ke ndol horo dewje te ke oy ddem, n̂-to mbay dŏ mbayje te ke nangê neenn ddem, n̂-dda ke se me-maji, ngaa narese me-wul-lŏm tŏ.

N̂-ndikije ngaa nŏruje me majangje te leje ddew mese te. ⁶ N̂-ddaje to dewje ke ne a n̂-to tŏku-mbay lede ddem, toje to nje-poloje Bŏjeje Lubba ddem. Maji kare piti, ke singa-mŏngu to laa, bbal ke bbal. Amem.

NEJE KE DDUTU NDŌ TE 1:72 NEJE KE DDUTU NDŌ TE 1:17

⁷ Ooje, naw n̂-ddee me mum tel
Dewje tōyn a kooje.
Nje ke ɔseje ke ninga njaa kara a kooje tō.
Gel-dewje tōyn a nōnje wōju dōe.
A to toke baann njaa! Amem.

⁸ Ebbe-dewje Lubba pa na: «M-to Alpa ke Omega.
M-to ne ke n̂-to bbokone, ne ke n̂-to lew, ke ne ke naw n̂-
ddee.
M-to nje-singa-mōngu.»

Jan oo Kiriste me piti te laa

⁹ Ema ngokōnse Jan, moo ndoo ke se kara baa. Je ke se tōyn n-ddee to dewje ke me Bbe-kōn te le Jeju ngaa jaw juwa jare ngeng ddew te laa. Duwam dulam dō dere-ba te ke ria na Patemoso wōju dō tar le Lubba ke mila mbere ddem, wōju dō tar-naji le Jeju ke maw m-pa ddem. ¹⁰ Ke ndō le Ebbe-dewje, Ndil-me-nda uwam a, moo mare ndu bbar ke singa gom te guku. Ndu le bbar toke le tebbe ke dew aw to. ¹¹ Ndu le pa na: «Ne ke aw oo neeenn, e-dda maketuru te ta ula ne are Egilisije ke siri neenn: Ula ne are Egilisi ke Epeje, Isimirmi, Pergam, Tiyatir, Sarde, Piladelpi, ke Lawodise.»

¹² M-turu rōm ta koo dew ke aw pa sem tar le a, moo ne-kunda lambeje siri ke n̂-dda ke ande. ¹³ Horo ne-kunda lambeje te le, moo mare ne ke unda rō dew. Nula kubbu ke ngal ngaa n̂-tō kare ke ne-kuwa-bbere ke n̂-dda ke ande. ¹⁴ Biin-dōe nda bal bal toke le bin, ang a, toke le eel ke ria na ekew. Kande keme to toke le puru ke aw ɔn. ¹⁵ Gōle toke le nare ke dula poro dare ndōren, ngaa ndue bbar toke le tōku ba ke aw ula. ¹⁶ Nuwa endeterendeje siri jia te ke kōl. Tōku kiya ke tae joo kem ate tee tae te, ngaa keme ndoko toke le kare ke ɔsu nya. ¹⁷ Kake mooe a, m-tee moso kō gōle te toke dew ke oy. A, nila jia ke kōl dōm te ngaa n̂-pa na: «E-bbeel ang, m-to dōngōr ne ddem, dōbōyn ne

ddem. ¹⁸ M-to nje-kisi kem baa. Moy lew, a bbasine misi kem baa ke ndŏ ke ndŏ. Mee ke singa dŏ yo te ddem, dŏ lo te le dewje ke oy ddem. ¹⁹ Mba yeenn a, e-dda ne ke oo neenn maketuru te, ne ke aw to neenn, ke ne ke a ddee goe te. ²⁰ Ne ke iya rŏe ke wŏju dŏ endeterendeje siri ke oo jim te ke kŏl, ke ne-kunda lambeje siri ke nŏ-dda ke ande le gele toke be: Endeterendeje ke siri le tŏju anjije ke Egilisije te ke siri le, a ne-kunda lambeje ke siri le toje to Egilisije ke siri le tŏ.

2

Maketuru wŏju dŏ Egilisi ke Epeje

¹ «E-dda maketuru ula ne are anji ke Egilisi te ke Epeje e-pa na:

⟨Tar ke dew ke uwa endeterendeje siri jia te ke kŏl ngaa aw nja horo ne-kunda lambeje te siri ke nŏ-dda ke ande pa a neenn: ² M-gere kula-ddai, ndoo ke aw oo, ke wuri ke aw tŏ. M-gere to a kase ta tŏ wuri dŏ nje-me-majangje te ang. E-na dewje ke aw ddaje rŏde to nje-kayn-kulaje, a nŏ-toje to nje-kayn-kulaje ang, ngaa e-tee ke gel ngem lede ke ddaka.

³ E-tŏ wuri nya, ngaa oo ndoo wŏju dŏ rim, a rŏi nyai ddewe te ang.

⁴ A ne ke m-mbete sei a neenn: ⟨E-ndikim toke ye ke dŏngŏr ang. ⁵ Ole mei dŏ pa-nja te lei ke dŏngŏr. E-turu ddew lei bbo e-tel kula-ddai te ke dŏngŏr le. Bbo baann ang a, ma ddee rŏi te, ta ma kŏru ne-kunda lambe lei lo te ke to te ke ddang. ⁶ A ne ke maji ke e-dda a neenn:

⟨ E-mbete kula-ddaje le dewje ke unnje go Nikola, ddew kara baa toke ema tŏ.

⁷ Dew ke mbia to a, maji kare oo tar ke Ndil-me-nda pa are Egilisije.

Dew ke tete ddŏ a, ma kare kande kake ke aw are dew tebbe kare nusa. Kake le to me Paradisi te le Lubba.

Maketuru wŏju dŏ Egilisi ke Ismirni

⁸ E-dda maketuru ula ne are anji ke Egilisi te ke Smirni:

⟨Tar ke dew ke to dŏngŏr dew ddem, dŏbŏyn dew ddem, ne ke noy, ngaa n̂-tel nisi kem baa n̂-pa a neenn: ⁹ M-gere ne-singaje ke aw ingai, ke ndoo ke aw ndoo. A ke tŏkŏrŏ te, e-to nje-ne-kinga. M-gere tarje ke maji ang maji ang ke dewje ke toje to Jiipije ang, a aw ddaje rŏde to Jiipije aw paje dŏi te. N̂-toje to dewje le Satan. ¹⁰ A koo ndoo, a, are bbeele ddai ang. Esu a kila mare dewje lese key-kula te mba na ne se. Da dda singa ke se ndŏ dŏku. Uwa are ngeng ndereng oy ne. A ma kari tebbe ke ke ndŏ ndŏ to ejŏkudŏ.

¹¹ Dew ke mbia to a, maji kare oo tar ke Ndil-me-nda pa are Egilisije. Dew ke tete ddŏ a koy yo ke gŏl joo laa ang ngaa.

Maketuru wŏju dŏ Egilisi ke Pergam

¹² «E-dda maketuru ula ne are anji ke Egilisi te ke Pergam e-pa na:

⟨Tar ke dew ke uwa tŏku kiya ke tae joo ngaa ate pa a neenn: ¹³ M-gere lo ke e-dda bbe te ke maje: Ngendembay le Satan to teenn. A e-nayn gom te nyŏm bbo e-tusu mei ke unn arem le inya ang. Dŏ ndŏ te ke n̂-tŏl ne Antipase ke to nje-tar-naji lem ke ke dŏgŏle bbe lese, ke to lo-kisi le Satan le njaa kara, inya ddew me-kunn lei le ang. ¹⁴ A mare neje ke m-bete sei a neenn: Mare dewje ke unnje go ne-tŏju le Balam eeje rŏi teenn. Lew, Balam le tula Balak kare ta ere ngann Ijarayelje are usaje da ke n̂-polo ne kŏrje, ngaa kare n̂-ddaje ne kayaje. ¹⁵ Ddew kara baa, dewje ke unnje go ne-tŏju le Nikola eeje rŏi teenn tŏ.

NEJE KE DDUTU NDŌ TE 2:165 NEJE KE DDUTU NDŌ TE 2:27

¹⁶ E-turu ddew lei. Baann ang a, ma ddee rŏi te njange baa, ta ddŏ ke dewjeenn le ke tŏku kiya ke tee tam te neenn.

¹⁷ Dew ke mbia to a, maji kare oo tar ke Ndil-me-nda pa are Egilisije. Dew ke tete ddŏ a, ma kare maann* ke to lo-kiyae te, ngaa ma kare er-nda ke n̂-dda mare ri ke siki dŏe te. To ri ke dew kara gere ang. Dew ke dunda ri le dŏe te a, a gere ri le.

Maketuru wŏju dŏ Egilisi ke Tiyatir

¹⁸ E-dda maketuru ula ne are anji ke Egilisi te ke Tiyatir: <Tar ke Ngonn le Lubba, ne ke keme aw ndoko toke le puru, ngaa gŏle ndŏnren to ndŏren toke le ande pa a neenn:

¹⁹ M-gere kula-ddai, ndiki lei, me-kunn lei, maji ke aw dda ke dewje, ke wuri ke aw tŏ. Kulaje ke aw dda guku neenn uta yeje ke kete. ²⁰ A ne ke m-mbete sei a to kake inya Jejabel ke oo rŏe to nje-kila mber-tar le Lubba are tŏju ddew ke maji ang nje-kulaje lem. Nerede nare n̂-ddaje kaya, ngaa dusaje da ke n̂-polo ne kŏrje. ²¹ Minya mare kare mare kare n̂-turu ddew laa. A n̂-ndiki ta kinya ddew kaya laa le ang. ²² Mba yeenn a, ma kunne kila tuwa-rŏ-to te kare noo ndoo nya, ne de ke nje ke aw ddaje kaya saa. Toke dinyaje ne-ddaje laa ang a, neenn le a kingade. ²³ Ma tŏl nganne. Yeenn bba Egilisije tŏyn a gereje to m-to dew ke aw gere kejeje le dewje ddem, bbo neje ke to me dewje te ddem. Ma dda ke se kara kara tŏyn ase kem kula-ddase.

²⁴ A see kese dewje ke Tiyatir, sese ke e-mbeteje ta kunn go ne-tŏju ke maji ang le, ngaa e-mbeteje ta ndoo ne ke dewje le aw bbarje na <neje le Satan ke iyaje rŏde> le, ma kunda mare ne-koto dŏse te ang. ²⁵ A maji kare uwaje are ngeng ndereng ndŏ ke ma ddee ne. ²⁶ Dew ke tete ddŏ, ngaa dda kulaje lem ndereng ŏsu kŏen a, ma kare nŏ dŏ gel-dewje. ²⁷ Na kŏn dŏde ngeng nya, ngaa na

* 2:17 OO Ekejode 16.31

gurude toke le dew aw guru jo ke dubba ke anji. ²⁸ Ma kare singa le ddew kara baa toke bŏmje arem le, ngaa ma kare endeterenden ke ta-lo-kare te.

²⁹ Dew ke mbia to a, maji kare oo tar ke Ndil-me-nda pa are Egilisije.

3

Maketuru wŏju dŏ Egilisi ke Sarde

¹ «E-dda maketuru ula ne are anji ke Egilisi te ke Sarde e-pa na:

⟨Tar ke dew ke ee ke ndilje le Lubba ke siri, ke endeterendeje siri pa a neenn: M-gere kulaje ke aw dda, dewje ooje to isi kem baa, a oy mban. ² Are kemi ngeng, e-dda are kese bbo kulaje ke nayn rŏi te le nayn ke singa, mba a ta koy to koy. Moo a, ne-ddaje lei maji tŏyn kem Lubba te lem ang. ³ Ole mei dŏ tar te ke ņ-pa darese, ke gusu ke ooje ne tar le. E-ngem tar le, ngaa e-turu ddew lei. Bbo e-ndol ang a, ma ddee kuwai dŏ jii te toke le nje-bboko. A gere gŏl kare ke ma ddee kŏsi ne busu ang. ⁴ A mare dewje ke eeje horose te Sarde le ngemje rŏde are ne-yerew ōru kubbu lede ang. Da kulaje kubbu ke nda bba da njaje ne sem, mba daseje njaa. ⁵ Yeenn a, dewje ke teteje ddŏ a, da kula kubbuje ke nda, ma tuju ride maketuru-tebbe te ndŏ kara ang. Ma pa nŏ bŏmje te, ke nŏ anjije te laa to ņ-toje to dewje lem.

⁶ «Dew ke mbia to a, maji kare oo tar ke Ndil-me-nda pa are Egilisije.

Maketuru wŏju dŏ Egilisi ke Piladelpi

⁷ «E-dda maketuru ula ne are anji ke Egilisi te ke Piladelpi e-pa na: ⟨Tar ke Dew ke maji tŏyn, ne ke ņ-pa

NEJE KE DDUTU NDŌ TE 3:87NEJE KE DDUTU NDŌ TE 3:17

tar ngem ang, ne ke nee ke ngaw kele le Dabbiti, ne ke n̂-teyn ta ne a, dew kara ase ta kutu ang, ne ke nutu ta ne a, dew kara ase ta teyn ang n̂-pa na:

⁸ M-gere kula-ddai. M-gere to ee ke singa nya ang njaa. A e-ngem tar lem bbo e-mbetem ang. Mba yeenn a oo, mōru ta key nōi te, a dew kara a kase kutu ta key le ang. ⁹ Dewje ke eeje me key-mbōn-naa te le Satan aw ddaje rōde to Jiipije, a n̂-toje to Jiipije ang. N̂-toje to nje-ngemje. Ma kungude me jii te, ngaa ma dda kare n̂-ddee dōsuje mekeji gōlde nōi te. Bann bba da gere to m-ndikii. ¹⁰ E-ngem ndeje lem ke mari kare uwa are ngeng le. Yeenn a, ema njaa kara ma ngemi kare te ke ne-naje a ddeje mba na me dewje tōyn ke dō nange te. ¹¹ Maw m-ddee bbasine baa. Uwa ne ke ee ne le are ngeng na kare mare dew taa ejōku-dō lei jii te. ¹² Dew ke tete ddō a, ma ddae to kake gaji me key-key-polo Lubba te lem, ngaa na tee ddaka ndō kara ang ngaa. Ma dda ri Lubba lem, ke ri bbe le Lubba lem dōe te. Ri bbe le Lubba lem le na «Jerusalem ke siki» ke in rō Lubba te lem darâ ddisi ke nangê. Ma kunda rim ke siki dōe te tō.

¹³ Dew ke ee ke mbi a, oo tar ke Ndil-me-nda pa are Egilisije.

Maketuru wōju dō Egilisi ke Lawodise

¹⁴ «E-dda maketuru ula ne are anji ke ee Egilisi te ke Lawodise e-pa na: <Tar ke Dew ke ria na Amem, ne ke n̂-to nje-tar-naji ke gate gate ddem, ke tōkōrō ddem, ne ke nee kunn-kutu neje te ke Lubba dda n̂-pa a neenn: ¹⁵ M-gere kula-ddai, m-gere to e-wul ang ddem, e-tunga ang ddem. Bbo e-wul wase, e-tunga jeenn a, a maji. ¹⁶ A e-wul ang ddem, e-tunga ang ddem. E-tunga ro baa be, are ma tōmi ke tam kilai nangê. ¹⁷ E-pa na: <M-to nje-ne-kinga,

minga ne nya, mare ne kara dum ang a e-gere ang. E-to ndoo ddem, ee ke mare ne kara ang ddem. E-to nje-ndoo ddem, nje-kem-tŌ ddem, ngaa kubbu goto rŌi te. ¹⁸ Mba yeenn a, m-pa mari kare e-ndoko ande ke n̄-leke poro dare yerew goto te jim te, kare e-ddee to nje-nekinga ke tŌkŌrŌ. E-ndoko kubbuje ke nda ula, mba bbo rŌi to baa a, rŌi a wul. E-ndoko kuma ungu kemi te are ta e-tel oo lo. ¹⁹ Dewje tŌyn ke m-ndikide, maw m-tel ke de ddew te ke maji ddem, maw mundade ddem. Yeenn a, e-dda kula le ke me-kara bbo e-turu ddew lei. ²⁰ Oo, mar ta key te, maw munda. Bbo dew oo ndum ngaa Ōru ta key le a, ma kande key laa, ngaa ja kusa ne ke naa. ²¹ Dew ke tete ddŌ a, ma kare ddew kare nisi sem dŌ ngende-mbay te lem, ddew kara baa toke m-tete ddŌ, ngaa maw misi ke BŌmje dŌ ngende-mbay te laa.

²² Dew ke mbia to a, maji kare oo tar ke Ndil-me-nda pa are Egilisije.

4

DŌsu gaji Lubba darâ

¹ Goe te a, moo ta key ke toke kŌru me dara te. Ndu ke pa sem tar kete, ngaa bbar toke le tebbejeenn le, pa na: «Aal ke neenn, ma tŌji ne ke a ddee goe te.»

² Njange baa njaa a, Ndil-me-nda uwam, a moo mare ngende-mbay me dara te. Mare dew isi dŌe te. ³ Dew le ndŌren toke erje ke gate ngeng nya, ke ria na jasepe, ke sarduwann. Ngaburandi ke ndŌren toke le er ke ria na emerode guku dŌ ngende-mbay le. ⁴ Mare ngende-mbayje dŌjoo gire sŌ gukuje dŌ ngende-mbay le, ngaa tŌkuje dŌjoo gire sŌ isije dŌe te kara kara tŌyn. Dulaje kubbu ke nda, ngaa dundaje ejŌkudŌ ke n̄-dda ke ande dŌde te. ⁵ Teelje le ndi, kŌru neje, ke ndangeje le ndi inje ngende-mbay te ke to dana le aw teeje. Puru ngelje

NEJE KE DDUTU NDŌ TE 4:6 9 NEJE KE DDUTU NDŌ TE 5:2

siri ke aw ɔnje ke singa toje nɔ ngende-mbay te le. Puru ngeljeenn le toje to ndilje le Lubba ke siri le ann. ⁶ Mare ne toke le bajeenn, keme are yerere toke er ke dew unda keme te a oo ne lo to nɔ ngende-mbay te le.

Mare neje ke toje kem baa sɔ, kemde to rɔde te tɔyn kete ddem guku ddem gukuje ngende-mbay ke to dana le. ⁷ Dɔngɔr ne ke to kem baa le unda rɔ tebeyn, joo laa unda rɔ ngonn mange, muta la unda kem dew, a sɔ laa unda rɔ tende ke aw in. ⁸ Bake neje ke sɔ ke toje kem baa le ee misan misan. Kemdeje to dɔ bakedeje te le ddem, kɔy bakedeje te le ddem. Daw dɔsuje pa til ke kare, n̂-paje na: «Ebbe-dewje Lubba ke Nje-singa-mɔngu maji tɔyn, maji tɔyn

Ne ke n̂-to lew, n̂-to bbasine neenn ngaa naw n̂-ddee.»

⁹ Ke kare tɔyn, toke neje ke sɔ le aw ɔsuje pa ta wal ne, ta piti ne, ta kare ne wooyo ne ke nisi dɔ ngende-mbay te le ngaa nisi kem baa ke ndɔ ke ndɔ le a, ¹⁰ tɔkuje ke dɔjoo gire sɔ le unguje mekeji gɔlde nɔe te, ne ke nisi ngende-mbay te le, n̂-waleje ne, ne ke nisi ke ndɔ ke ndɔ le. Dunguje ejɔkedɔje lede nɔ ngende-mbay te le ngaa n̂-paje na:

¹¹ Ebbe-dewje Lubba leje, ase ta kare dewje pitije, kare dewje walije, ase ta kinga singa-mɔngu, mba ei njaa e-dda neje tɔyn, ei njaa e-ndiki bba neje le toje.

5

Ngonn bate a ase ta kɔru ta maketuru

¹ Goe te a, dew ke isi ngende-mbay te le, moo maketuru ke n̂-ke to jia te ke kɔl. Duja maketuru me te ddem, gire te ddem. N̂-lete tae, loe siri*. ² Moo mare anji ke nje singa-

* 5:1 5.1 Daw n̂-lete ta ne ke tibbi ngaa dunda endaji dɔe te ta tɔju to n̂-tɔ ta ne le mban

NEJE KE DDUTU NDŌ TE 5:31 NEJE KE DDUTU NDŌ TE 5:11

mŏngu aw ila mber ke singa na: «Na ase ta kŏru ne ke ņ-lete ne ta maketuru neenn ngaa ta teyn wa?»

³ A me dara te, wase dŏ nange te, wase gel nange te, dew kara ke ase teyn maketuru le ta kaa mee koo goto. ⁴ M-nŏ nya, mba dew ke ase ta teyn maketuru le ta kaa koo goto.

⁵ A kara le tŏkuje le pa arem na: «E-nŏ ang. Oo, tebeyn ke gel Juda te, ne ke ņ-to dew ke gel Dabbiti te ņ-tete ddŏ, nase ta kŏru ta maketuru ke toke lete loe siri le ddem, ta teyn maketuru le ddem.

⁶ Maa lo, ngaa moo mare Ngonn bate ar danna mbŏr ngende-mbay te le, horo neje te sŏ ke toje kem baa le, ke horo tŏkuje te le. Ngonn bate le ar toke bate ke ņ-tŏle to ne-polo. Gaje ee siri, ngaa keme ee siri tŏ. Keme ke siri le toje to ndilje le Lubba ke siri ke Lubba ulade dŏ nange te tŏyn le. ⁷ Ngonn bate le nja ke kete aw taa maketuru le ji dew te ke isi ngende-mbay te le, jia te ke kŏl. ⁸ Kake ņ-taa maketuru le a, neje sŏ ke toje kem baa le, ke tŏkuje ke dŏjoo gire sŏ le ŏsuje mekeji gŏlde nangê nŏe te. Konde, ke engo-nareje ke yambo ddusu toje jide te kara kara tŏyn. Yambo le to duju le dewje le Lubba. ⁹ Daw dŏsuje pa ke siki na:

Ase ta taa maketuru le,
ta kŏru ne ke ņ-lete ne tae.

Mba ņ-toli to ne-polo.

Are e-ndoko dŏ dewje tŏyn ke mesi are Lubba,
dewje ke gelde to dang dang tŏyn, nje ke ndŏn-tarje lede
to dang dang tŏyn,

ke nje ke isije nangeje te lede kara kara tŏyn.

¹⁰ E-ddade to dewje ke me Bbe-kŏn te le Lubba, ke nje-poleje, kare ņ-ddaje kula laa.

Da kŏn mbay dŏ nange te.

¹¹ Maa lo bbay a, moo ndu anjije banya banya. Kŏrde ase doro doro ase tura ang. ņ-gukuje dŏ ngende-mbay le,

NEJE KE DDUTU NDŌ TE 5:1211NEJE KE DDUTU NDŌ TE 6:5

ke dŏ neje sŏ ke toje kem baa le, ke dŏ tŏkuje le. ¹² Dŏsuje pa ke singa na:

Ngonn bate ke n̂-tŏle le,
ase ta kinga singa-mŏngu, ne-kinga, ke kem-kare,
nase ta kinga singa, piti, kŏsu gaji,
nase kare dewje waleje.

¹³ Moo ndu neje tŏyn ke Lubba ddade ngaa toje me dara te, dŏ nange te, gel nange te, dŏ ba-kate te, ke me ba-kate te. Dŏsuje pa na:

«Maji kare piti, wal, kŏsu-gaji, ke singa-mŏngu,
toje to le ne ke nisi ngende-mbay te le ddem,
le Ngonn bate le ddem, ke ndŏ ke ndŏ.»

¹⁴ Neje ke sŏ ke toje kem baa le paje na: «Amem!» A tŏkuje le ŏsuje mekeji gŏlde nangê ngaa poloje ne ke nisi ngende-mbay te le ddem, Ngonn bate le ddem.

6

Ngonn bate ŏru neje misan ke n̂-lete ne ta maketuru le

¹ Goe te a, moo Ngonn bate le ŏru dŏngŏr ne ke n̂-lete ne ta maketuru loe siri le. A neje ke toje kem baa le, moo ekii le mare kara bbar toke ndange le ndi na: «E-ddee!»

² Ma koo a, moo sunda ke nda. Dew ke aal sunda le uwa giri-kŏndŏrŏ jia te. Dare ejŏkudŏ, ngaa naw to nje-tete-ddŏ njaa ta tete dŏ.

³ Kake Ngonn bate le ŏru joo le ne ke n̂-lete ne ta maketuru le a, neje ke toje kem baa le, moo ekii le joo lede na: «E-ddee!» ⁴ A mare sunda ke kase toke le purujeenn tee. Dew ke aal sunda le, dare singa kare nŏru kisi ddekeke ke ddang dŏ nange te, are ta dewje tŏlje naa. Dare tŏku kiya ke ngal tŏ.

⁵ Kake Ngonn bate le ŏru muta le ne ke n̂-lete ne ta maketuru le a, neje ke toje kem baa le, moo ekii le mota lede na: «E-ddee!» A moo mare sunda ke ndul. Dew ke aal

NEJE KE DDUTU NDŌ TE 6:612NEJE KE DDUTU NDŌ TE 6:15

sunda le uwa kilo jia te. ⁶ Moo kŏru ne toke ndu dew horo neje te ke sŏ ke toje kem baa le na: «Nare kula le dew ke ndŏ kara ase ndoko Kilo bele kara baa, a ase ndoko kilo ōrje muta. A inyan wubbu, ke ben ke lo toe.»

⁷ Kake Ngonn bate le ōru sŏ le ne ke ũ-lete ne ta maketuru le a, neje ke toje kem baa le, moo ekii le sŏ lede na: «E-ddeel!» ⁸ A moo mare sunda ke rŏe toke le kamjeenn. Ri dew ke aal sunda le na Yo. Ngaa lo le dewje ke oy aw unn goe. Toke ũ-kayn dŏ nange loe sŏ a, darede singa kare ũ-tŏlje dewje ke debbe te kara. Da tŏl dewje le ke tŏku kiya, ke bbo, ke rŏ-to ke maji ang, ngaa da kare daje ke mŭ ke dŏ nange te tŏlde tŏ.

⁹ Kake Ngonn bate le ōru mi le ne ke ũ-lete ne ta maketuru le a, moo kŏy bann te, ndil dewje ke ũ-tŏlde wŏju dŏ tar le Lubba, ke tar-naji ke ũ-paje wŏju dŏ tar le. ¹⁰ Daw duruje ekii ke taar na: «Ebbe-dewje, ei ke e-maji tŏyn, ngaa e-to dew ke tŏkŏrŏ, a ngina ndereng ndŏ ke dda bba a gange sariya dŏ dewje te ke dŏ nange te neenn, ta kila bare leje wŏju dŏ tŏl ke ũ-tŏlje le wa? ¹¹ Yeenn ngaa, darede, dede kara kara tŏyn tŏku kubbu ke nda, ke ngal. Ngaa, ũ-pa darede kare ũ-nginaje ngaji, kare kŏr nje-kula maredeje, ke kŏr ngakŏndeje utu naa bba. Mba dede kara da tŏlde toke lede tŏ.

¹² Maa lo, ngaa moo Ngonn bate le ddee ōru misan le ne ke ũ-lete ne ta maketuru le. A nange yeke ke singa. Kare tuka ndul toke kubbu kuwa ndoo, a neyn ddee toke le mese. ¹³ Endeterendeje inje darâ gaynje nangê toke kande Pige ke nayn sangeje ang bbay, ngaa tŏku yel aw yeke kake are aw gaynje. ¹⁴ Dara nday toke rake ke daw ũ-ke. Ddingirije, ke dŏ-dere-maannje gotoje loje te lede. ¹⁵ Tŏku mbayje ke dŏ nange te, nje-kŏn-bbeje, nje-kŏn dŏ mbambaje, nje-ne-kingaje, nje-singa-mŏnguje, bbereje, ke dewje ke toje to bbereje ang, diyaje rŏde bolo ddingirije

NEJE KE DDUTU NDŌ TE 6:1613NEJE KE DDUTU NDŌ TE 7:9

te, ke horo erje te. ¹⁶ Ň-paje dare ddingirije, ke erje na: «Osoje dŏje te, ɔnnje dŏje areje ne ke nisi dŏ ngende-mbay te nooje ang, are n-tee ne ta wungu te le Ngonn bate le.» ¹⁷ Mba tŏku ndŏ wungu lede ase ngaa. Na a nayn wa?

7

Lubba uja endaji engo-nŏn dewje te 144 000

¹ Goe te a, moo anjije sŏ. Darje kekel nange te ke sŏ. Duwaje lelje ke sŏ ke aw ulaje dŏ nange te, dare kara kara ula dŏ nange te ang ddem, dŏ ba-kate te ang ddem, dŏ kakeje te ang ddem. ² Moo mare anji dang in er lo tee te le kare, ngaa uwa ne-kuja endaji le Lubba ke nje-kisi kem baa jia te. Nila ko nare anjije sŏ ke darede ddew kare Ň-tujuje nange ddem, ba-kate ddem. Ň-pa na: ³ «E-tujuje nange ang ddem, ba-kate ang ddem, kakeje ang ddem. E-nginaje are juja endaji engo-nŏ nje-kulaje te le Lubba leje bba.» ⁴ Moo kŏr dewje ke duja endaji engo-nŏde te le. Deeje doru kŏr kara, ke dŏsŏ gire sŏ (144 000). To dewje ke inje horo gel-dewje te tŏyn ke Ijarayel. ⁵ Nje ke gel Juda te eeje doru dŏku gire joo (12 000), nje ke gel Rubenn te doru dŏku gire joo (12 000), nje ke gel Gade te doru dŏku gire joo (12 000), ⁶ nje ke gel Aser te doru dŏku gire joo (12 000), nje ke gel Nepetali te doru dŏku gire joo (12 000), nje ke gel Manase te doru dŏku gire joo (12 000), ⁷ Nje ke gel Simeyŏn te doru dŏku gire joo (12 000), nje ke gel Lebi te doru dŏku gire joo (12 000), nje ke gel Isakar te 12 000, ⁸ nje ke gel Jabulŏn te doru dŏku gire joo (12 000), nje ke gel Jejobbe te doru dŏku gire joo (12 000), nje ke gel Benjamen te doru dŏku gire joo (12 000).

Dewje banya banya arje nŏ ngende-mbay te

⁹ Goe te maa lo bbaya a, moo dewje banya banya. Dew ase turade ang. Dinje horo dewje te ke gelde dang dang

tōyn, horo nje ke bbeje te dang dang, horo nje ke nangeje te dang dang, ke horo nje te ke ndŏn-tarje lede to dang dang. Darje nŏ ngende-mbay te, nŏ Ngonn bate te le. Dulaje tŏku kubbu ke nda, ngaa duwaje kam mburu jide te. ¹⁰ Daw duruje ekii na: «Lubba leje ke isi ngende-mbay te, de ke Ngonn bate a dajije.»

¹¹ Yeenn ngaa, anjije tōyn ke gukuje dŏ ngende-mbay le ddem, dŏ tŏkuje le ddem, dŏ neje ke toje kem baa ke sŏ le ddem, dosoje nangê nŏ ngende-mbay te le, n̂-debbeje kemde nangê, ngaa n̂-poloje Lubba. ¹² N̂-paje na: «Amem! Piti, kŏsu gaji, kem-kare, wooyo, wal, singa-mŏngu, ke singa toje to le Lubba leje ke ndŏ ke ndŏ. Amem!»

¹³ Yeenn ngaa, mare kara le tŏkuje le dujum na: «Dewje ke ulaje kubbu ke nda neenn toje to na wa? Dinje dda wa?»

¹⁴ Milae te m-pa na: «Ebbemje, ei a e-gere.» Yeenn ngaa n̂-pa narem na: «To dewje ke inje me tŏku ne-singaje te baa teeje ann. N̂-tokoje kubbuje lede ke mese ngonn bate dare nda.

¹⁵ Mba yeenn a, darje nŏ ngende-mbay te le Lubba daw n̂-poleje, til ke kare me key te ke daw n̂-pole te. Ne ke nisi ngende-mbay te le, na ngemde.

¹⁶ Bbo a ddade ang ngaa ddem, kunda a kŏnde ang ngaa ddem. Kare a kŏsude ang ngaa ddem, lo a nungade ang ngaa ddem.

¹⁷ Mba ngonn bate ke ar dann ngende-mbay te le a ngemde toke le ne-kuulje, ngaa na kaw ke de loje te ke maannje ke aw are tebbe inje ke te bba aw teeje. Ngaa Lubba a bŏru maann-nŏ kemde te tōyn.

NEJE KE DDUTU NDŌ TE 8:11 NEJE KE DDUTU NDŌ TE 8:11

¹ Kare ke Ngonn bate le ɔru siri le ne ke n̂-lete ne ta maketuru le a, lo to nyenene me dara te ngɔsi ke gɔju gɔl kare kara. ² Moo anjije ke siri ke arje nɔ Lubba te le. Darede tebbeje siri.

³ Mare anji dang bbay ddee ar mbɔr bann te le. Nuwa mare ngonn jo ro yambo ke n̂-dda ke ande jia te. Dare yamboje toke banya kare n̂-ro dɔ bann te ke n̂-dda ke ande ke to nɔ ngende-mbay te le ddem, kare n̂-ddee ke duju le dewje le Lubba tɔyn nɔ Lubba te le ddem. ⁴ Sa yamboje le, ke dujuje le dewje le Lubba le inje ji anji te le ubba nɔ Lubba te. ⁵ Anji le unn ngonn jo ro yambo le ungu puru ke dɔ bann te le me te ddusu, ngaa bi ila dɔ nange te. Njange baa a, ndi ndange, kɔru ndu neje bbar, ndi teel, ngaa nange yeke.

Dɔngɔr tebbeje sɔ bbarje

⁶ Anjije siri ke uwaje tebbeje siri jide te le aw mɔseje rɔde ta to.

⁷ Anji ke dɔngɔr to tebbe laa. A kɔju, ke puru, poleje naa ke mese ngaa gaynje dɔ nange te. Toke n̂-kayn nange, ke kakeje ke dɔ nange te loe mota a, puru ɔn debbe nange le kara, ɔn debbe kakeje le kara, ngaa ɔn kamje ke muje ke tebbe tɔyn.

⁸ Anji ke to joo laa to tebbe laa. A mare ne toke tɔku ddingiri ke aw ɔn puru tee oso me ba-kate te. Debbe ba-kate le tel to mese. ⁹ Toke n̂-kayn horo neje ke Lubba dda ke toje me maannje te loe mota a, debbe ke kara oy, ngaa debbe tɔku toje ke kara tuju.

¹⁰ Anji ke to mota laa to tebbe laa. A mare tɔku endeterenden ke aw ɔn puru toke puru ngel in darâ oso. Toke n̂-kayn horo baje ke dɔ nange te loe mota a, endeterenden le oso dɔ debbe ba te le kara, ke dɔ loje te ke maannje aw inje ke te aw teeje. ¹¹ Ri endeterenden

le na «Ne ke ate.» Debbe maannje ke noso dŋe te le ate, ngaa dewje nya ke ayje maannje ke ate le oyje.

¹² Anji ke to sŋ laa le to tebbe laa. Toke n̄-kayn me kare, me neyn, ke me endeterendenje loe mota mota a, dunda debbe kare le kara, debbe neyn kara, ke debbe endeterendenje kara kare n̄-ndokoje ang. Yeenn a, kara wase til te kara, lo a ndoko tŋyn ang.

¹³ Maa lo bbay a, moo kŋru mare tende ke aw in me dara te taar nu. Eel le uru ekii ke singa na: «Ne-wungu, ne-wungu, ne-wungu a to le dewje ke dŋ nange te, toke kese anjije ke mota toje tebbeje lede.»

9

Mi le tebbe bbar

¹ Anji ke to mi laa to tebbe, a moo mare endeterenden in darâ oso nangê. Dare ngaw kele ta tŋku buwa ke suren goto. ² Endeterenden le ŋru ta tŋku buwa ke suren goto le. Sa ubba te toke sa tŋku puru. Sa ke ubba buwa te le dda are kare, ke kem dara tuka ndul biti biti. ³ Ebeteje inje me sa te le teeje, ngaa gaynje nangê. Darede singa kuta dewje toke engan nyije ke dŋ nange te. ⁴ Darede ndu kare n̄-tujuje muje, ke kamje, ke kakeje ang. A dewje ke endaji le Lubba goto engo-nŋde te a ta n̄-ddajede maji ang. ⁵ Dare ddew ebeteje le kare n̄-tŋlje dewje le ang, a ta kare dulaje kemde ndoo neyn mi. Da tŋsu dewje le kare tode toke le to le nyi. ⁶ Kare teenn, dewje a sangeje yo, a da kingaeje ang nyŋm. Da ndikije ta koy, a yo a kaynde kaw ddew ew.

⁷ Ebeteje le undaje rŋ sundaje ke n̄-mŋsede ta dda ne ddŋ. Mare ne to dŋde te toke le ejŋkudŋ ke n̄-dda ke ande, ngaa kemde unda kem dew. ⁸ Biin-dŋde toke le biin-dŋ dene, ngaa ngangede toke le ngange tebeyn. ⁹ Nŋ-gu ebeteje le toke le dŋ-kubbu ddŋ ke n̄-dda ke ande-nare a dula ke te. Kŋru bakede bbar toke kŋru sarete ddŋ ke

sundaje banya banya aw ndōruje awje ne ke ta ddō te. ¹⁰Bbōngude toke bbōngu nyi, ngawe to te. Singa kula kem dewje ndoo mba neyn mi le to bbōngude te le. ¹¹Tōku mbay lede to anji ke tōku buwa te ke suren goto. Ria ke ndōn-tar le Ebereje na Abadōn, a ke ndōn-tar le Gerekeje na Apoliyōn. Kande ri le na «Nje-ne-tuju».

¹²Dōngōr ne-wungu le nday mban. A mare ne-wunguje joo aw ddeeje goe te bbay.

Misan le tebbe bbar

¹³Misan le anji le to tebbe laa. A, baann ke n̄-dda ke ande, ngaa to nō Lubba te le, moo mare ndu bbar, er kekeleje te sō kem. ¹⁴Ndu le pa are misan le anji ke uwa tebbe jia te le na: «E-tutu anjije ke sō ke n̄-tōde mbōr tōku ba te ke ria na Eparate le.» ¹⁵N̄-tutu anjije ke sō le. Toke n̄-kayn horo dewje ke dō nange te loe mota a, n̄-toje ngōsi ta tōl debbe dewje ke debbe te kara, kare teenn, ndōe teenn, me neyn teenn, ke bbale teenn. ¹⁶Kōr nje-ddōje ke toje to nje-sundaje ke n̄-bbar dare moo to million kōr joo. ¹⁷Me ni te lem le, moo sundaje, ke nje ke aw aalje sundaje le a, n̄-toje toke be: Dulaje dō-kubbu-ddōje ke kase toke le purujeenn ddem, ndul toke le kem dara ddem, ngaa to bu mate toke le ne ke daw n̄-bbar na supere ddem nō-gude te. Dō sundaje le toke le dō tebeyn. Puru, ke sa, ke supere in tade aw tee. ¹⁸Ne-kem-to-ndooje ke muta neenn le: Puru, sa, ke supere ke aw teeje ta sundaje te le tōlje debbe dewje kara horo debbe dewje te ke mota. ¹⁹Mba singa sundaje le to me kilde te ddem, bbōngude te ddem. Bbōngude undaje rō li. Bbōngude le dōe to are ye a daw n̄-ddaje ne dewje maji ang.

²⁰A kese dewje ke ne-kem-to-ndooje neenn le tōljede ang le inyaje ddew polo kōrje ke n̄-ddaje ke jide le ang. N̄-naynje daw n̄-poloje ndilje ke maji ang, daw n̄-poloje

kørje ke ñ-ddaje ke ande, ke nare, ke tungu, ke er, ke kake. Kørje ke aw ooje lo ang ddem, aw ooje tar ang ddem, aw njaje ang ddem le. ²¹ Dinyaje ddew tɔl dew ang ddem, ddew kumaje lede ang ddem, ddew lo-to-majang ang ddem, ddew bbokoje lede ang ddem.

10

Tar ngonn maketuru

¹ Goe te a, m-tel moo mare anji nje-singa-mɔngu in darâ aw ddisi. Mum taa rɔe tɔyn toke le kubbu, ngaa ngabburandi guku dangara dɔe. Keme ndoko toke le kare, ngaa gɔle kase toke le ndɔn puru. ² Nuwa mare ngonn maketuru ke toke teyn jia te. Nila gɔle ke kɔl dɔ ba-kate te, a nila gɔle ke gel dɔ nange te. ³ Nuru ekii ke taar toke le tebeyn ke aw nɔ. Goe te a, ndi ndange tae siri. ⁴ Kare te ke ndi le ndange tae siri le a, m-ndiki ta kuja tar ke ndije le paje le maketuru te a, moo mare ndu ke in darâ na: «E-ngem mei te bbo uja maketuru te ang.»

⁵ Anji ke mooe ar dɔ ba-kate te ddem, dɔ nange te ddem le ula jia ke kɔl ke darâ, ⁶ ngaa unda yo ke ri Lubba ke isi ke ndɔ ke ndɔ, ne ke ñ-dda dara ke neje tɔyn ke toje me, nange ke neje tɔyn ke toje te, ba-kate ke neje tɔyn ke toje te. Anji le pa na: «Kare ase ngaa. ⁷ Kare te ke anji ke to siri laa to tebbe a, a to ndɔ ke ne le Lubba ke iya rɔe a ddee to ne ke tɔkɔɔ, ddew kara baa toke Lubba pa tare are bbere-kulaje laa ke toje to nje-kilaje mber-tar laa.»

⁸ Ndu ke bbar darâ ke moo le tel pa tar arem bbay na: «Aw taa ngonn maketuru ke toke teyn ke to ji anji te ke ar dɔ ba-kate ddem, dɔ nange te ddem le.» ⁹ Maw ngɔsi ke rɔ anji te le, ngaa m-duje kare narem ngonn maketuru le. Nilam te na: «E-taa usa. A kate kang kang mei te. A, a neel tai te toke le keme teje.» ¹⁰ M-taa ngonn maketuru le ji anji te le, ngaa musa, a neel tam te toke keme teje.

A kake muru a, ate mem te nu kang kang. ¹¹ Ngaa n̂-pa darem na: «Maji kare e-tel ila mber-tar ke Lubba pa dƆ dewje te ke banya bbay: Dewje ke bbeje te, dewje ke gelde dang dang, nje ke ndƆn-tarje lede to dang dang, ke tƆku mbayje.

11

Tar le nje-tar-najije ke joo

¹ Darem mare kabbara ke to toke kake kƆju ne, ngaa n̂-pa darem na: «In taar bbo Ɔju key-polo-Lubba, ke bann ke to me te. E-tura kƆr dewje ke aw poloje Lubba me te. ² A inya ndake lo ke ddaka, bbo Ɔju ang. Mba dare ndake lo le gel-dewje ke gereje Lubba ang. Da mbƆynje bbe ke maji tƆyn le ke gƆlde neyn dƆsƆ gire joo. ³ Ma kare nje-tar-najije lem ke joo ilaje mber tar lem, ke kubbu ndoo rƆde te ndƆ dorokara, kƆr joo, ke dƆ misan (1 260).

⁴ Nje-tar-najije lem ke joo le toje to kake olibeje ke joo, ke ne kunda lambeje ke joo ke toje nƆm te, ema Ebbedewje ke dƆ nange te. ⁵ Bbo dew ndiki ta ddade maji ang a, puru tee tade te ro nje-baanje lede le. TƆkƆrƆ njaa, bbo dew ndiki ta ddade maji ang a, maji kare dew le oy toke baann. ⁶ Deeje ke singa ta kutu kem dara kare ndi ere ang me ndƆje te ke daw dilaje ne mber-tar le Lubba. Deeje ke singa ta dda kare maannje telje to mese, ngaa ta dda kare ne-kem-to-ndooje dang dang osoje dƆ nange te toke mede ndiki.

⁷ Toke n̂-paje tar naji le n̂-tungaje a, da ke a kin me tƆku buwa te ke suren goto le a dda ddƆ ke de, singae a kutade, ngaa na tƆlde. ⁸ Ninnde a nayn dƆ nange te nata, me tƆku bbe te ke n̂-tƆl Ebbedede te, dƆ kake-dese te le. Ddew Ndil te, dewje undaje ri tƆku bbe le na SƆdƆm, GƆmƆr ddem. ⁹ Dewje ke me bbeje te dang dang, gel-kujude dang dang, nje ndƆn-tarje lede to dang dang, dewje ke gelde dang

dang a ddeje ta koo ninnde mba ndŏ muta ke gaen. Da kinyaje ddew kare n̂-dubbu ninnde le ang. ¹⁰ Dewje ke dŏ nange te a ddaje rŏ-neel wŏju dŏ koy lede le. Da ddaje kusu, da kulaje ke neje baa kare naa, mba nje-kilaje mber-tar ke joo neenn le ddaje are dewje ooje ndoo nya.

¹¹ A go ndŏ te ke muta ke gaen le a, mare yel ke aw are tebbe in rŏ Lubba te ddee ande ninnde le, ngaa dinje darje taar. Yeenn a bbeel dda dewje ke aw oojede le nya. ¹² Nje-kilaje mber-tar le Lubba le ooje mare ndu ke in dara, ngaa pa arede ke singa na: «Inje ke taar neenn.» Dinje ke darâ me mum te kem nje-baanje te lede le. ¹³ Kare teenn njaa, nange yeke ke singa. Are bbo e-kayn me tŏku bbe le dŏku a, debbe kara njaa guru are dewje doro siri (7 000) oyje mba nange ke yeke le. Bbeel dda kese dewje ke naynje kem baa, ngaa dŏsuje gaji Lubba ke darâ.

¹⁴ Joo le ne-wungu le nday mban. A mota le ne-wungu aw ddee mbŏr ang baa.

Siri le tebbe bbar

¹⁵ Goe te a, anji ke to siri laa to tebbe. Nduje bbarje ke singa darâ na:

«Bbasine, kŏn-mbay dŏ nange te neenn tel me ji Ebbejeje te, ke me ji Mesi te laa.

Na kŏn-mbay ke ndŏ ke ndŏ.»

¹⁶ Tŏkuje dŏjoo gire sŏ ke isije ngende-mbay te lede nŏ Lubba te le teeje osoje nangê, debbeje kemde nangê nŏ Lubba te, ngaa walje Lubba, ¹⁷ n̂-paje na:

«Ebbejeje Lubba ke nje singa-mŏngu, ei ke e-to bbasine neenn ddem, e-to lew baa, jari wooyo, mba ddew tŏku singa-mŏngu te lei, e-dda are kŏn-mbay to lei ngaa.

¹⁸ Gel-dewje ke toje to lei ang ddaje wungu, a bbasene, kare wungu lei ase ngaa.

Kare gange sariya dŏ dewje te ke oy ase ngaa.
To kare ke a kuka ne nje-kulaje lei ke toje to nje-kilaje
mber-tar lei,
nje ke toje to dewje lei, ke nje ke aw bbelje rii,
dede ke n̂-toje to dewje ke ngaji, ke dede ke n̂-toje to dewje
ke bo.
To kare ke a tuju ne dewje ke aw tujuje nange.»

¹⁹ Ta key-polo-Lubba ke to me dara te ɔru, ngaa san-
duku dŏnŏ ubba me key-polo te laa le. Ndi teel, nduje
bbarje, ndi ndange, nange yeke ngaa kŏju gayn ke singa.

12

Tar le dene, ke tar le da ke unda rŏ mar

¹ Mare tŏku ne ubba me dara te. Mare dene ula kare
rŏe te toke kubbu, neyn to kŏ gŏle te, ngaa endeterendeje
dŏku gire joo toje dŏe te to ejŏkudŏ. ² Nuwa sem, naw
nduru ndo, are naw nuru ekii mba aw toe nya.

³ Mare ne dang tel ubba me dara te. Mare tŏku da
ke toke le mar, rŏe kase toke le puru, dŏe siri, a gaje
dŏku. Ejŏkudŏje siri toje dŏeje te ke siri le. ⁴ Toke n̂-kayn
endeterendeje ke darâ me mota a, bbŏnge tŏku da le saa
debbe endeterendeje kara tilade nangê. Tŏku da le ddee
ar nŏ dene te ke aw nduru ndo le aw ngina, ta bbo nuju
taar a, kunn ngonn le kuse ke loe baa. ⁵ Dene le uju ngonn
ke dingaw. Ngonn le a, a kŏnn gel-dewje tŏyn ke singa ke
ngeng nya. Dunn ngonn le daw saa mbŏr Lubba te, mbŏr
ngende-mbay te laa. ⁶ A dene le ayn aw me kŏr te, lo te ke
Lubba mŏse are, kare n̂-ngeme ke ne-kusa ke te mba ndŏ
doro kara, kŏr joo gire dŏmisan (1 260).

⁷ Ddŏ in me dara te. Misel* de ke anjije laa n̂-ddŏje ke
tŏku da ke unda rŏ mar le. A da le, ke anjije laa n̂-ddŏje
ke de tŏ. ⁸ A singa da le uta le Misel le ang. Yeenn a, da le
ke anjije laa, deeje ke ddew ta nayn me dara te ang ngaa.

⁹ Yeenn ngaa dunn tōku da le, ne li ke lew baa ke daw n̄-bbare to Esu, to Satan, ne nje-kere dewje ke dō nange te tōyn le dilae dō nange te, de ke anjije laa.

¹⁰ Moo mare ndu bbar ke singa me dara te na: «Bbasine Lubba ajije ngaa, n̄-tōju singa-mōngu, ke kōn-bbe laa ngaa. Mesi laa tōju singa laa ngaa. Mba duta ne nje-kunda tar dō ngakōnje te le, ne ke naw nunda tar dōde te nō Lubba te, til, ke kare le dilae nangê mban.

¹¹ A ngakōnje le teteje ddō dōe te, wōju dō mese Ngonn Bate ddem, wōju dō tar le Lubba ke n̄-paje tar-naje ddem. Dooje tebbe lede njaa to ne ke baa ddem, n̄-bbeelje yo ang ddem. ¹² Mba yeenn a, see daraje, ke see dewje ke isije darâ ddem, e-ddaje rō-neel. A see nange, ke ba-kate, kem-to ndoo a ddase. Mba Esu ddisi ke dōse te ke wungu ke bo nya, mba n̄-gere to ndō laa nayn nya ang ngaa.

¹³ Toke tōku da le oo to duta ne dilane dō nange te mban a, unn kutu tubba dene ke uju ngonn ke dingaw le.

¹⁴ A dare dene le ubba bake joo toke le bake tōku tende kare nin ne naw ne me kōr te, lo te ke n̄-mōse wōju dōe, kare dare ne-kusa ke te n̄-geme ne ddew ew ke li le. Na nayn baann lo teenn mba bbal muta ke gaen. ¹⁵ Yeenn ngaa li le tōmō maann toke le ba go dene te le kare maann le uwae ōtu saa. ¹⁶ A nange ddee uma dene le. Nange teyn tae uru ne ba ke tōku da le tōmō le. ¹⁷ Wungu ōn da le dō dene te le, ngaa tel ke dō kese dewje te ke gel dene te le, aw dda ddō ke de. To dede ke daw n̄-ngemje nduje le Lubba, ke tar-najije le Jeju.

¹⁸ Goe te a, tōku da le aw ar dō enangara ba-kate te.

NEJE KE DDUTU NDŌ TE 13:123NEJE KE DDUTU NDŌ TE 13:10

¹ Goe te a, moo mare da in me ba-kate te tee. Gaje ee dōku, a dōe ee siri. Ejōkudō dōku toje dō gajeje te le kara kara, ngaa n̄-dda riye ke toje to ri taji Lubba dōeje te le kara kara tōyn. ² Da ke mooe le unda rō kake. Gōle toke le gōl enjakemnjar, a tae toke ta tebeyn. Tōku da ke unda rō mare le are singa-mōngu laa, ke ngende-mbay laa, ke singa ke ngeng nya. ³ Mare dōe le kara toke ne ke dare do ke ase kare noy ne. A do ke ase kare noy ne le ere. Dewje ke dō nange te tōyn ooje neenn le a gange singade, ngaa unnje go da le. ⁴ Dewje tōyn dōsuje mekeji gōlde nangê nō da te ke unda rō mar te le, mba singa ke nare da ke in me ba-kate te tee le. Dede tōyn dōsuje mekeji gōlde nangê nō da te ke in me ba-kate te tee le, ngaa n̄-paje na: «Na ase naa ke da le wa? Na ase ta ddo saa wa?»

⁵ Dare ddew da le kare pa tar-boroje ddem, kare taji Lubba ddem. Dare singa kare n̄-dda nejeenn mba neyn dōsō gire joo. ⁶ Nunn kutu taji Lubba, taji ria, taji lo-kisi laa, taji dewje tōyn ke isije darâ. ⁷ Dare ddew kare n̄-dda ddo ke dewje le Lubba, ngaa ta kutade ke singa. Dare singa dō dewje te ke gel-kujude dang dang tōyn, dō dewje ke bbeje te tōyn, ke dō dewje te ke ndōn-tarje lede toje dang dang tōyn, ke dō dewje te ke gelde dang dang tōyn. ⁸ Dewje tōyn ke dō nange te a poloje da ke in me ba-kate te tee le. To nje ke lew baa ke Lubba dda neje, ride goto maketuru tebbe te le Ngonn Bate ke n̄-tōle to ne-polo le.

⁹ Dew ke mbia to a, maji kare oo tar neenn!

¹⁰ Dew ke Lubba wōju kare duwae to bbere a, da kuwae to bbere.

Dew ke Lubba wōju kare n̄-tōle ke tōku kiya a, da tōle ke tōku kiya.

Kare neenn to kare ke ta kare dewje le Lubba tōje wurde, ngaa uwaje koo me te lede are ngeng.

Tar dō da te ke in me nange te tee

NEJE KE DDUTU NDŌ TE 13:1124NEJE KE DDUTU NDŌ TE 14:2

¹¹ Goe te a, moo mare da dang unda lo me nange te tee. Gaje ee joo toke gaji ngonn bate. A naw n̂-pa tar toke tōku da ke unda rō marjeenn. ¹² Naw n̂-dda kula ke singa ke da ke in me maann te tee ee ne le dō-keme te njaa. N̂-dda nare nange, ke dewje ke isije dō nange te aw ɔsuje mekeji gōlde nō da te ke in me maann te tee, ke do laa ase kare noy ne bba do le ere le. ¹³ N̂-dda tōku ne-mōrije ndereng, nare puru in darâ oso dō nange te kem dewje te. ¹⁴ Nere dewje ke dō nange te, ddew ne-mōrije te ke dare singa kare n̂-dda dō-kem da te ke in me maann te tee le, nare n̂-ddaje mare kōr ke unda rō da ke inga do tōku kiya, a oy ang le.

¹⁵ Dare singa kare nula kewn me kōr te ke unda rō da ke in me maann te tee le. Kōr le a pa tar, ngaa a dda kar n̂-tōl dewje tōyn ke a mbeteje ta kōsu mekeji gōlde nange nō kōr te le. ¹⁶ Da le uwa dewje tōyn njaa ke singa are n̂-dda mare endaji me jide te ke kōl, wase engo-nōde te: Nje ke bo, ke nje ke ngaji, nje-ne-kingaje, ke nje-ndooje, bbereje, ke nje ke toje to bbereje ang. ¹⁷ Dew ke endaji le to rōe te ang a, a kase ndoko ne ang ddem, a kase labbe ne ang ddem. Endaji le to ri da le wase nimōrō ria.

¹⁸ Kare te neenn, maji kare kem dew are. Dew ke to nje-ne-gere a, a gere kande nimōrō le da le, mba to nimōrō le mare dew. Nimōrō le to kōr misan, ke dōmisan gire misan.

14

Pa ke nje ke Ngonn bate uka dōde ɔsuje

¹ Maa lo bbay a, moo Ngonn bate le ar dō ddingiri te ke Siyōn*. Dewje doro kōr kara, ke dōsō gire sō (144 000) eeje mbōre te. N̂-dda ri Ngonn bate le, ke ri bōeje engo-nōde te. ² Moo mare ndu bbar me dara te toke kōru tōku ba ke aw ula ddem, toke ndi ke aw ndange ke singa

NEJE KE DDUTU NDŌ TE 14:325NEJE KE DDUTU NDŌ TE 14:10

ddem. Ndu ke moo le bbar toke kōru konde ke dewje aw em. ³ Dewje le aw ɔsuje pa ke siki nō ngende-mbay te le, nō neje te ke toje kem baa ke sō le, ke nō tōkuje te le. Dew kara ke a kase ndo pa le goto. Bbaye njaa to dede ke doro kōr kara ke dōsō gire sō (144 000) ke Ngonn bate uka dōde dō nange te le.

⁴ Dede le dulaje rōde ne-yerew te ddew te le deneje ang, mba n̂-gereje dene ang. Daw dunnje go Ngonn bate le loje te tōyn ke naw naw te. Lubba uka dōde horo dewje te, kare n̂-ddeeje to dōngōr dewje laa ddem, le Ngonn bate le ddem. ⁵ Dereje ngem ndō kara ang. Tar kara to dōde te ang.

Anjije muta ilaje mber sariya le Lubba

⁶ Goe ta a, moo mare anji dang ke aw ila me dara te taar nu. Nee ke Tar ke maji ke to ke ndō ke ndō ta pa kare dewje ke dō nange te: Dewje ke gelde dang dang tōyn, dewje ke gel-kujude dang dang, dewje ke ndō-tarje lede dang dang, ke dewje ke bbeje te dang dang tōyn. ⁷ Anji le pa tar ke singa na: «E-bbeelje Lubba, ngaa ɔsuje gaje. Mba kare ke na gange ne sariya dō dewje te ase ngaa. E-poloje nje-dda dara ke nange, ke tōku-ba, ke loje ke maannje aw inje ke te aw teeje.»

⁸ Mare anji ke to joo laa ddee go ye te ke dōngōr le ngaa pa na: «Babilōnn bbe-bo le oso mban, noso mban. Ne a nare dewje ke gelde dang dang tōyn ayje ben kaya laa ke wōn to puru le.»

⁹ Mare anji ke dang ke to muta laa ddee go nje ke joo te le, ngaa pa ke singa na: «Bbo dew ɔsu mekeji gōle nange nō da te le, ke nō kōr te ke unda rō da le, ngaa dōsu endaji da le engo-nōe te, wase me jia te a, ¹⁰ ne kara na kay ben tōku wungu le Lubba, ke n̂-pole ang a dungu me engo wungu te laa. Ngaa na koo ndoo kem puru te, ke kem

supere te, kem anjije te ke maji tōyn ddem, kem Ngonn bate te ddem. ¹¹ Puru ke aw ula kemde ndoo le sae a kubba bbal ke bbal. Ngaa dewje ke aw poloje da le, ke kōr ke unda rō da le, ke dede ke dōsu endaji ri da le rōde te, til ke kare, da kuwaje rōde ang.

¹² Kare neenn to kare ke dewje le Lubba ke aw ngemje nduje laa, ngaa naynje ddew koo me te te ke Jeju a kuwaje kare ngeng ann. ¹³ Moo mare ndu ke in darâ, ngaa pa arem na: «Uja tar neenn maketuru te: «RŌ-neel to le dewje ke naynje ddew te le Ebbe-dewje ndereng oyje ne, bbasene neenn. Ndil-me-nda pa na: TŌKŌRŌ njaa, maji kare duwaje rōde go kula te ke ngeng ke ñ-ddaje, mba kulaje ke ñ-ddaje a kunnje gode.» »

Tar kuja ko ndŌŌ ke dŌ nange te

¹⁴ Maa lo bbay a, moo mare mum ke nda to nda. Mare ne ke unda rō dew isi dŌ mum te le. Nunda ejokedŌ ke ñ-dda ke ande dŌe te, ngaa nuwa kiya ke ate jia te. ¹⁵ Mare anji dang in key-polo-Lubba te tee, ngaa uru ekii ke singa are dew ke isi dŌ mum te le na: «Ula kiya lei bbo uja ko le, mba kare kuja ko le ase ngaa. Kande ko ke dŌ nange te sange ngaa.» ¹⁶ Yeenn ngaa, dew ke isi dŌ mum te le ula kiya laa le dŌ nange te, ngaa uja ko ke dŌ nange te tōyn.

¹⁷ Goe te a, mare anji dang in key-polo-Lubba te darâ tee. Ne njaa kara nuwa kiya ke ate jia te tŌ. ¹⁸ Mare anji dang bbay in er bann te tee. Nee ke singa kunn ndu kare puru dda ne ne. Nuru ekii ke singa nare anji ke uwa kiya ke ate le na: «Ula kiya lei ke ate le bbo uja ne jinga binye ke dŌ nange te, mba kande binye le oy mban. ¹⁹ Anji le ula kiya laa le dŌ nange te, ngaa tuja jinga binye ke dŌ nange te le ungu me ne-kore maann binye te ke tōju tōku wungu le Lubba. ²⁰ Dore binye me ne-kore maann binye te le giri bbe te ddaka. Mese in me ne-kore maann binye te le tee,

ngaa siri ke taar ndereng taa lo ase kilometere kŏr mota (300). Bbo sunda uru me mese te le a, mese le a kuwae ka-tae te taar.

15

Tar le anjije ke siri, ke tar dŏbŏyn ne-kem-to ndooje

¹ Goe te a, moo mare ne ke bo ddem, ke kura laa dum dŏ dewje ddem me dara te: Anjije siri uwaje ne-kem-to ndooje siri jide te. To dŏbŏyn ne-kem-to-ndooje, mba ddew te lede a, wungu le Lubba ddee dŏ dewje te.

² Moo mare ne toke bajeenn, keme are yerere toke er ke dew unda keme te a oo ne lo, pole naa ke puru. Dewje ke teteje dđŏ dŏ da te le, ke dŏ kŏr ke unda rŏ da te le, ke dŏ nimŏrŏ ria te le arje dŏ ba-kate te le. Duwaje kondeje le Lubba jide te. ³ Daw dŏsuje pa le Mŏyije ke to nje-kula le Lubba ddem, pa le Ngonn bate ddem na:

« Ebbe-dewje Lubba ke Nje-singa-mŏngu,
neje ke e-dda boje nya ddem, kuraje lede dum dŏ dewje
ddem!

Tŏku mbay le gel-dewje,

Aw dda neje ke dŏgŏle ddem, aw dda ne ke tŏkŏrŏ ddem.

⁴ Ebbe-dewje, na a bbeel rii ang,

ngaa a kŏsu gaji rii ang wa?

Mba ei kara baa a, e-maji tŏyn.

Gel-dewje tŏyn a ddee kŏsuje gŏlde nangê nŏi te,

mba dede tŏyn dooje ne-ddaje lei ke gate gate.

⁵ Goe te a, moo key-polo-Lubba me dara te, tae toke teyn. Key tande ke Lubba de ke dewje laa daw dingaje naa me te, to me te. ⁶ Anjije ke siri ke uwaje ne-kem-to ndooje siri jide te le inje key-polo-Lubba te le teeje. Dulaje kubbu ke nda ngaa ndŏren. Nŏ-tŏje endaar-kuwa-bber ke nŏ-dda ke ande karde te. ⁷ Kara le neje ke toje kem baa ke sŏ le are engoje ke nŏ-dda ke ande anjije ke siri le kara kara. Wungu

le Lubba ke Nje-kisi ke ndŏ ke ndŏ ddsusu engoje le. ⁸ Sa ke tŏju piti le Lubba, ke singa-mŏngu laa taa me key-polo-Lubba le tŏyn. Dew kara ase ta kande key-polo-Lubba te le ang ndereng ta ne-kem-to-ndooje ke siri ke ji anjije te ke siri le tunga bba.

16

Tar dŏ engoje te ke siri

¹ Moo mare ndu bbar toke bo key-polo-Lubba te le, ngaa pa are anjije ke siri le na: « Awje e-mbelje engo wunguje le Lubba ke siri le dŏ nange te!» ² Anji ke to dŏngŏre aw mbel wungu ke me engo te laa dŏ nange te. Do ke maji ang ddem, aw to nya ddem oso rŏ dewje te ke endaji le da le to rŏde te, ngaa aw poloje kŏr ke unda rŏ da le. ³ Joo le anji mbel wungu ke me engo te laa le me ba-kate te. Ba-kate le tel toke le mese dew ke oy, are neje ke kem tŏyn ke eeje me ba-kate te le oyje. ⁴ Mota le anji le mbel wungu ke me engo te laa me baje te, ke loje te ke maannje inje te bba aw aynje are mannje le turuje to mese. ⁵ Moo ndu anji ke ŏn dŏ maannje pa na: « Ei ke e-to bbokone ddem, e-to lew ddem, e-maji tŏyn ddem, e-to gate gate wŏju dŏ sariyaje ke e-gange neenn. ⁶ ņ-kaynje mese dewje lei ddem, mese nje-kilaje mber-tar lei ddem. Mba yeenn a arede mese kare dayje. Ne ke ase ta dda ke de ann. ⁷ Goe te a, moo mare ndu ke bbar bann te le na: « Tŏkŏrŏ njaa, Ebbe-dewje Lubba ke nje-singa-mŏngu, sariyaje lei to sariyaje ke tŏkŏrŏ ddem, gate gate ddem. ⁸ Sŏ le anji le mbel wungu ke engo te laa dŏ kare te. Dare ddew kare le kare puru laa ŏn dewje. ⁹ Puru kare ke tunga nya le ŏn dewje le. ņ-tajije ri Lubba ke ee ke singa dŏ ne-kem-to-ndooje te neenn tŏyn le. A ņ-turuje ddew lede mba kŏsu gaje ang.

NEJE KE DDUTU NDŌ TE 16:10 29 NEJE KE DDUTU NDŌ TE 16:21

¹⁰ Mi le anji le mbel wungu ke me engo te laa dō ngende-mbay te le da le. Yeenn ngaa, lo tuka ndul dō bbe-kōn te le da le. Kem-to-ndoo uta dō dewje are dewje ngerje ngangede. ¹¹ N̂-tajije ri Lubba ke darâ mba ndoo ke daw dooje ddem, mba do ke maji ang ke oso rōde te le ddem. A n̂-tusuje kula-ddadeje ke maji ang dinyaje ang.

¹² Misan le anji le mbel wungu ke me engo te laa me tōku ba te ke ria na Eparate. Maann le ii mba kinya ddew kare tōku mbayje ke inje er lo tee te le kare aw ddeeje.

¹³ Ngaa, moo ndilje ke maji ang mota, kare in me kil da te ke unda rō mar le tee, kara in me kil da te le, kara in me kil nje-kila mber-tar te ke to nje-ngem le aw teeje. Ndilje ke maji ang ke mota le undaje rō enginaynje. ¹⁴ To ndilje ke maji ang ke aw ddaje ne-mōrije. Dawje ta kinga tōku mbayje ke dō nange te tōyn ta mbōnde ngina ne dō ke tōku ndō te le Lubba ke nje-singa-mōngu.

¹⁵ Ebbe-dewje pa na: « Oo, maw m-ddee toke nje-bboko. Rō-neel to le dew ke isi kem baa bbo tibbi ang, ngaa ngem kubbu rōe te. Baann bba na nja rōe baa kare dew ooe a to ne-rō-kul ang.» ¹⁶ Ndilje ke maji ang le mbōnje mbayje le lo te ke daw n̂-bbar ke tar Ebere na Armagedōn.

¹⁷ Anji ke to siri laa mbel wungu ke me engo te laa me yel te. Mare ndu bbar ke singa ngende-mbay te ke key-polo-Lubba te le na: « Bbaye ngaa!» ¹⁸ Ndi teel nya nya, nduje bbar, ndi ndange nya nya, ngaa nange yeke ke singa. Lew baa ke dewje toje dō nange te, ndō kara nange nayn yeke toke baann ang bbay. ¹⁹ Babilōnn, tōku bbe le kayn loe mota, ngaa tōku bbeje le gel-dewje osoje. Yeenn ngaa Lubba ole mee dō Babilōnn bbe-bo te le, ngaa are ben ke to wungu laa ke aw wōn to puru me engo te dewje ke me bbe te le ayje. ²⁰ Dō-dere-maannje tōyn aynje ngaa ddingirije gotoje. ²¹ Kōjuje ke boje nya, ngaa oye ase ne ke kilo dōdō inje darâ gaynje dō dewje te, ngaa dewje le

tajije ri Lubba mba ne ndoo ke kŏju le dda ke de le, mba to ndoo ke to bbeel nya.

17

Sariya ke dŏ Babilŏnn te

¹ Goe te a, mare anji kara horo anjije te ke siri ke uwaje engoje siri jide te le, ddee ngaa pa arem na: «E-ddee, ma tŏji sariya ke da gange dŏ dene te ke to tŏku nje-kaya ke isi mbŏr tŏku baje te le. ² Ne a tŏku mbayje ke dŏ nange te ddaje ne-kaya dŏe te, ngaa dewje ke dŏ nange te ayje ben kaya laa are ddade.»

³ Goe te a, Ndil uwam, ngaa anji le unnum aw sem me kŏr te, a moo mare dene isi dŏ mare da te ke kase to kase. Rŏe tŏyn to ri ne-tajije ke ta taji ne Lubba dŏrŏ. Dŏe ee siri ngaa gaje dŏku. ⁴ Dene le ula kubbu ke kase, ke kura, ngaa ndŏren to ndŏren. Nula ne-mandeje ke ņ-dda ke ande, ke kŏr erje ke gate ngeng, ke mereje. Nuwa engo ande jia te. Ne-yerewje, ke ne-kayaje laa ke ase koo ke kem ang ddsuje me engo le. ⁵ ņ-dda mare ri engo-nŏe te, to ri ke dew gere kande ang. Ri le na: « Babilŏnn bbe-bo, kŏn dene nje-kayaje, kŏn neje ke dŏ nange te ke ase ta koo ke kem ang.» ⁶ Moo dene le a, mese dewje le Lubba, ke mese nje-tar-najije le Jeju ke nay le aw ddae toke le koto.

Koo ke mooe a, mem unda dŏ binya nya. ⁷ Yeenn ngaa anji le pa arem na: « Mei aw unda dŏ binya mba ddi wa? Ma pa ne ke iya rŏe ke dŏ dene te neenn, ke ye ke dŏ da te ke dŏe ee siri, ngaa gaje ee dŏku ke nisi dŏe te neenn kari. ⁸ Da ke ooe le to lew, a ņ-to ang ngaa. Na kin buwa te ke suren goto le tee, ta kaw nayn ke kŏrŏ nyŏm. Bbo dewje ke dŏ nange te, ke kunn kutu neje te nu duja ride maketuru tebbe te ang, ooje da le a, mede a kunda dŏ binya. Mba ņ-to lew, a ņ-to ang ngaa, a na tel kunda lo tee bbay.

⁹ Kare te neenn, maji kare nje-ne-gere ee ke kem-kare tō bba: Dō da ke siri le toje to ddingirije siri ke dene le isi dōe te, n̂-toje to tōku mbayje siri tō. ¹⁰ Nje ke mi osoje mban. Misan lede aw ɔn mbay, a siri lede nayn ddee ang bbay. A bbo n̂-ddee a, na kisi mba gōju kare baa. ¹¹ Da ke to lew, a goto ngaa le, ne njaa n̂-to jijoo le tōku mbayje le. N̂-to kara le nje ke siri le tō. Naw ta nayn ke kōrō baa nyɔm.

¹² Gaji da ke dōku ke oo le to tōku mbayje dōku ke nayn ɔnje mbay ang bbay. A da kinga singa ke ta kōn ne mbay mba gōl kare kara ke da le. ¹³ Dede dōku tōyn keje lede kara baa: Ta kare da le singa-mōngu lede, ke singa lede. ¹⁴ Da ddaje ddō ke Ngonn bate le, a Ngonn bate le a kutade ke singa, mba n̂-to Ebbe ebbe-dewje ddem, n̂-to Mbay dō mbayje ddem. Nje ke Lubba bbarde, ke nje ke n̂-mberede, ke dewje laa ke eeje saa, a kutade ke singa tō. ¹⁵ Goe te a, anji le pa arem bbay na: Maannje ke dene nje-kaya le isi mbōre te, ke oo le to dewje dang dang, to dewje ke banya, nje ke gelde dang dang, ke dewje ke ndōn-tarje lede to dang dang. ¹⁶ Gaji da ke dōku ke oo le, ke da le, da mbeteje dene nje-kaya le, da taa neje laa tōyn, ngaa da kinyaeje rōe baa. Da kusaje taal rōe ngaa da roeje ke puru. ¹⁷ Mba Lubba ula keje laa mede te kare n̂-ddaje ne ke mee ndiki. Da ddaje ne ke kara baa. Da kinya singa kōn mbay lede ji da te le ndereng ta kare tarje le Lubba ddeeye to ne ke tōkōrō.

¹⁸ Dōbōnye, dene ke ooe le to tōku bbe ke ɔn dō tōku mbayje ke dō nange te.

NEJE KE DDUTU NDŌ TE 18:132NEJE KE DDUTU NDŌ TE 18:9

¹ Goe te a, moo mare anji dang in darâ aw ddisi. Nee ke singa ke ngeng, ngaa ndoko laa uru dŏ nange te. ² Nuru ekii ke singa na:

«Noso mban, noso mban, Babilŏnn bbe-bo le! N̂-ddee to lo dda bbe, ke lo kiya rŏ le ndilje ke maji ang dang dang tŏyn, le eelje ke maji ang dang dang tŏyn ke dewje ndikije ang. ³ Mba gel-dewje tŏyn ayje ben kaya laa ke wŏn to puru le. Tŏku mbayje ke dŏ nange te ddaje ne-kaya dŏe te. Ngaa nje-ne-labbeje ke dŏ nange te ingaje ne nya wŏju dŏ ne-kingaje ke gate ngeng ke n̂-dda bboe nya le.»

⁴ Goe te a, moo mare ndu me dara te na:

« See dewje lem, e-teeje me tŏku bbe te neenn ke ddang, mba kare e-ddaje saa majang laa ang, bba kare ne kem-to-ndoo oso dŏse te saa tŏ ang. ⁵ Mba majangje laa bayanje ke dŏ naa te dŏ naa te ndereng ŏru dara, are Lubba ole mee dŏ ne-ddaje te laa ke toje gate gate ang le. ⁶ E-ddaje saa ne ddew kara baa toke ye ke n̂-dda ke nje-mareje.

Ne ke n̂-dda ke dew gŏl kara a, e-ddaje saa gŏl joo. Engo ke nungu ben me te a, unguje te gŏl joo areje. ⁷ N̂-ndiki kŏsu gaji rŏe nya ddem, n̂-ndiki ne-kinga nya ddem.

Yeenn a, ulaje keme ndoo, areje nuwa ndoo ddew kara baa toke baann tŏ. Mba n̂-pa mee te na: «Misi to dene-mbay, m-to dene-ndubba ang, ngaa ma kuwa ndoo ndŏ kara ang.» ⁸ Mba yeenn a, ne-kem-to-ndooje ke toje wŏju dŏe a kosoje dŏe te ndŏ kara baa njaa. Neje le toje to: Yo, ndoo, ke tŏku bbo, ngaa puru a kŏen. Mba Ebbe-dewje Lubba ke gange sariya dŏe te le to nje singa-mŏngu.»

⁹ Yeenn ngaa, tŏku mbayje tŏyn ke dŏ nange te, ke ddaje ne-kaya dŏe te ddem, ddaje saa bbo ne-kingaje

NEJE KE DDUTU NDŌ TE 18:103 NEJE KE DDUTU NDŌ TE 18:17

ddem le a nŏnje, ngaa da ndinga rŏde kare te ke da kooje sa puru ke aw ōen le. ¹⁰ Ndoe ke naw noo le a ddade bbeel, ngaa da karje ddew ew bba da paje na:

« Ne kem-to-ndoo bbo!, Ne kem-to-ndoo ke baann bba be wa! Tŏku bbe, Babilŏnn, tŏku bbe ke ngeng! Me gŏl kare te kara baa njaa sariya ddee dŏi te toke be wa!»

¹¹ Nje-ne-labbeje ke dŏ nange te nŏnje ngaa uwaje ndoo mbae, mba nje-ndoko neje lede goto ngaa. ¹² Neje toke ande, ande-nare, kŏr erje ke gate ngeng, mereje, kubbuje ke ũ-dda ke len, ke kase, ke ndŏren, ke yeje ke ũ-dda ke sowa, kakeje tŏyn ke eteje maji, neje ke ũ-dda ke ngange kere, neje tŏyn ke ũ-dda ke kake ke gate ngeng, neje ke ũ-dda ke tungu, ke ande-nare wase, ke er ke kura ke ria na marebere. ¹³ Neje ke maji dang dang ke daw njiri ne ne, yamboje, ne ke ria na mir, nŏn kakeje ke ete maji, ben, ubbu, nduju, bele, mangeje, bateje, sundaje ke sareteje, bbereje, ke dewje ke duwade ta ddŏ te to bbereje.» ¹⁴ Nje-ne-labbeje le paje na: « Neje ke aw dda bboe nya lew le aynje awje ddew ew sei ngaa. Ne-kingaje lei ke maji wase ndŏren le gotoje tŏyn jii te ngaa. Da tel kinga ture te ang ngaa.»

¹⁵ Nje-ne-labbje ke ingaje ne wŏju dŏe le a kooje ndoo ke naw noo le a, bbeel a ddade, ngaa da karje ddew ew a da nŏnje ddem, da kuwaje ndoo ddem. ¹⁶ Da paje na:

«Ne kem-to-ndoo bbo! Ne kem-to-ndoo bbo! Dŏngŏr, tŏku bbe neenn aw ula kubbuje ke kura, ke kase, ke ndŏren. Naw nula ne-mbije, ke ne-jije ke ũ-dda ke ande, ke kŏr erje ke gate ngeng, ke mereje le!
¹⁷ A me gŏl kare te kara baa njaa ne-kingaje laa ke banya le tŏyn tujuje ne wa?»

Ngaa nje-kuwa tŏku toje tŏyn, ke dewje ke aw ddaje kula dŏ ba-kate te, ke nje ke aw njaje dŏ ba-kate te ke

tōku to, ke dewje ke aw ingaje ne-kusa tade ddew kula te ke dō ba-kate te, areje ddew ew, ¹⁸ ngaa ooje sa puru ke aw ōen le a, uruje ekii na: «Tōku bbe ke dda bba ase naa ke bbe-bo wa?» ¹⁹ Daw n̄-jinje ebaburu nange dunguje dōde te, n̄-nōnje, n̄-ndingaje ndoo n̄-paje na:

«Ne kem-to-ndoo bbo! Ne kem-to-ndoo bbo! Bbe-bo, bbe ke ddew ne-kinga te laa ke banya, nje tōku toje tōyn ingaje ne ne le, me gōl kare te kara baa njaa n̄-tel to dō-ndubba wa!»

²⁰ Dewje ke darâ, e-ddaje rō-neel mba koso le Babilōnn le. See dewje le Lubba, see nje-kayn-kulaje, ke nje-kilaje mber-tar le Lubba, e-ddaje rō-neel tō, mba Lubba gange sariya dōe te wōju dō ne ke n̄-dda ke se le.

²¹ Mare anji ke nje-singa-mōngu unn mare tōku biri er ke ōōy, ila me ba-kate te, ngaa pa na:

«Da kila Babilōnn bbe-bo ke singa toke be tō: Da tel kingae ang ngaa. ²² Dew a koo kōru ne-kem le nje-kondeje bbe lei ang ngaa ddem, ndu nje-nō paje ang ngaa ddem, kōru ne-to le nje-kōlje mbula, ke nje-toje tebbe ang ddem. Dew a kinga nje-gusu ke aw dda mare kula kara bbe lei ang ngaa ddem, dew a koo kōru ne ke daw duru biri-er te bbe lei ang ngaa ddem. ²³ Puru lambe a ndoko me bbe te lei ang ngaa ddem,

dew a koo ndu basan de ke ngonnn mande

ke n̄-taaje naa toke siki bbe lei ang ngaa ddem,

mba nje-ne-labbeje ke bbe lei toje to dewje ke ngeng ke dō nange te,

ngaa ne-kumaje lei ke aw dda ereje gel-dewje tōyn. ²⁴ Mba bbê lei a n̄-kayn mese dewje tōyn ke n̄-tōlde dō nange te, ke mese nje-kilaje mber-tar le Lubba, ke le dewje le Lubba.»

19

Pa wal Lubba bbar me dara te

¹ Goe te a, moo mare ndu bbar bo toke ndu dewje ke banya me dara te na:

«Aleluya! Kaji, piti, ke singa-mŏngu toje to le Lubba leje.

² Mba sariyaje laa ke naw n̂-gange toje ke dŏgŏle ddem, toje gate gate ddem. N̂-gange sariya dŏ tŏku dene nje-kaya te ke tuju dŏ nange ke kaya laa, ngaa nila bare mese nje-kulaje laa ke n̂-tŏlde le dŏe te.»

³ Ngaa n̂-tel n̂-paje bbay na:

«Aleluya! Sa puru ke ōn tŏku bbe le aw tu ke ndŏ ke ndŏ.»

⁴ Tŏkuje ke dŏjoo gire sŏ le, ke neje ke toje kem baa ke sŏ le ōsuje mekeji gŏlde nangê ngaa poloje Lubba ke isi ngende-mbay te laa. N̂-paje na: « Amem! Aleluya!»

⁵ Ngaa, mare ndu bbar ngende-mbay te le na:

«Ōsuje gaji Lubba leje, see nje-kulaje laa tŏyn, sese ke ngaji, ke nje ke bo ke aw bbeeje!»

⁶ Moo mare ndu toke ndu dewje ke banya ddem, toke kŏru tŏku maann ddem, toke kŏru ndi ke ndange ke singa ddem. Ndu le na:

«Aleluya! Mba Ebbe-dewje Lubba, Nje-singa-mŏngu aw ōn bbe ngaa. ⁷ N-ddaje rŏ-neel, jareje rŏje neelje, n-piteje, mba kare kusu taa-naa le Ngonn bate le ase ngaa, ngaa dene laa le mŏse rŏe mban.

⁸ Dare nula kubbu len ke ndŏren ngaa ne-yerew ōru ang.»

Mba kubbu len le to kula-ddaje ke gate gate ke dewje le Lubba ddaje.

⁹ Anji le pa arem na: «Uja tar neenn maketuru te: <Rŏ-neel to le dewje ke n̂-bbarde kusu taa-naa te le Ngonn bate!» » Goe te a, n̂-pa narem na: «To tarje le Lubba njaa.»

NEJE KE DDUTU NDŌ TE 19:1036NEJE KE DDUTU NDŌ TE 19:19

¹⁰ M-tee moso kō gōle te ta poloe, a n̂-pa narem na: « E-dda neenn ang! M-to nje-kula mari ddem, nje-kula mare ngakōnje ke aw ngemje tar-najije le Jeju ddem. Lubba a maji kare e-poloe!»

Tar-najije le Jeju toje to tarje ke ddeeje dō nje-kilaje mber-tarje te le Lubba bba aw paje.

Dew ke aal sunda ke nda

¹¹ Goe te a, moo dara teyn, a moo sunda ke nda. Dew ke aal sunda le ria na Dew ke aw dda ne ke dōgōle, Dew ke tōkōrō. Naw n̂-gange sariya, ngaa naw n̂-dda dō ddeu ne te ke gate gate. ¹² Keme to toke puru ke aw ōn. Ejōkudō banya banya toje dōe te. N̂-dda mare ri rōe te, a ne ke kare baa njaa n̂-gere ri le. ¹³ Ngaa nula kubbu ke ngal ke to mese tōyn. Ria na Tar le Lubba. ¹⁴ Nje-ddōje ke darâ isije dō sundaje te ke nda, ngaa aw ōruje goe. Dulaje kubbu len ke kura, ke nda, ngaa ne-yerew ōru ang. ¹⁵ Mare tōku kiya ke ate in ta dew te ke aal sunda le tee ta tuka ne gel-dewje. Na kōn dōde ngeng nya. Na tōju wungu le Lubba ke nje singa-mōngu, wungu laa ke aw wōn to puru ddeu mbōyn te ke na mbōyde ke gōle toke le kande binye me ne kore maann binye te. ¹⁶ N̂-dda mare ri kubbu te laa ke ngal le ddem, benge te ddem na: «Mbay-dō-mbayje, ke Ebbe ebbe-dewjeje.»

¹⁷ Goe te a, moo mare anji ar taar me kare te. Nuru ekii ke singa nare eelje tōyn ke aw ilaje me dara te na: «E-ddee e-mbōnje naa mba tōku kusu le Lubba, ¹⁸ mba kōn tal tōku mbayje, tal mbayje le mbambaje, ke tal nje-singa-mōnguje. Tal sundaje, ke tal nje-kaalje sundaje le, tal dewje tōyn, dewje ke toje to bbereje, ke dewje ke toje to bbereje ang, tal dewje ke ngaji, ke dewje ke bo.

¹⁹ Goe te a, moo da le, ke tōku mbayje ke dō nange te, ke mbambaje lede. N̂-mbōnje naa ta dō ke dew ke isi dō

sunda te le, ne ke mbambaje laa. ²⁰ Duwa da le, ke nje-kila mber-tar ke to nje-ngem ke dda ne-mɔrije nɔe te bba ere ne nje ke endaji da laa to engo-nɔde te, ngaa aw poloje kɔr ke unda rɔ da le. Dungude joo kem ndake puru supere te ke aw ɔn. ²¹ Ñ-tɔl keseje ke tɔku kiya ke in ta dew te ke isi dɔ sunnda te tee le, ngaa eelje tɔyn ɔnje talde are mede ndann.

20

Tar kɔn-mbay bbal doro kara (1000)

¹ Goe te a, moo mare anji in darâ aw ddisi. Nuwa ngaw keke ta tɔku buwa ke suren goto le, ke kula njamji ke ɔɔy jia te. ² Nuwa da ke unda rɔ mar, ke to li ke lew, ke to esu, ke to Satan le, ngaa ñ-tɔe ke kula njamji mba bbal doro kara (1 000). ³ Nilae tɔku buwa te ke suren goto le, ngaa nutu ta buwa le ñ-lete dɔe te, mba kare nere gel-dewje ang ngaa, ndereng mba bbal doro kara le. Goe te a, da tute mba mare kare ngaji.

⁴ Goe te a, moo ngende-mbayje. Dare singa dewje ke isije dɔe te kare ñ-gangeje sariya. Moo ndil dewje ke ñ-tɔlde mba tar-naji le Jeju ke ñ-paje ddem, mba tar le Lubba ddem. Moo ndil dede ke ñ-mbeteje ta kɔsuje mekeje gɔlde nɔ da te le, ke nɔ kɔr te ke unda rɔ da le, are dɔsu endaji engo-nɔde te ang ddem, me jide te ang ddem le tɔ. Ñ-ndolje ngaa dɔnje mbay ke Kiriste ase bbal doro kara (1 000). ⁵ Kese dewje ke oyje ndolje ang, ndereng bbal doro kara le ase. Yeenn to dɔngɔr ndol le dewje ke oy. ⁶ Rɔ-neel to le dewje ke eeje horo dewje te ke ndolje dɔngɔr ndol te le dewje ke oy. Ñ-toje to dewje le Lubba njaa! Yo ke gɔl joo laa ee ke singa dɔde te ang. Da toje to nje-poloje le Lubba ddem, le Kiriste ddem, ngaa da kɔnje saa mbay bbal doro kara le.

Koso le Esu

⁷ Toke bbal doro kara le tunga a, da kōru Satan key-kula te, ⁸ ngaa na kaw kere gel dewje kōyn nange te ke sō tōyn, yeenn pa na Goge, ke Magoge**. Na mbōn dewje le mba dda ne ddo. Kōrde banya toke enangara ta ba-kate.

⁹ N̂-taaje dō nange tōyn, ngaa n̂-gukuje dō gōng le dewje le Lubba, ke dō tōku bbe ke Lubba ndiki nya. A puru in darâ ddisi, ngaa ɔnde. ¹⁰ Ngaa dila esu ke nje-kerede le me ndake puru te ke supere to me te, lo te ke da le, ke nje-kila mber-tar ke to nje-ngem le eeje te. Da koo ndoo nya, kare, ke til, bbal ke bbal.

Dōbōyn Sariya

¹¹ Goe te a, moo tōku ngende-mbay ke nda, ke dew ke isi te. Nange, ke dara ɔtuje aynje nōe te ke ddang, are dew tel oode ang ngaa. ¹² Ngaa moo dewje ke oy, nje ke ngaji, ke nje ke bo, darje taar nō ngende-mbay te le. N̂-teyn maketuruje, a n̂-tel n̂-teyn mare maketuru bbay, to maketuru tebbe. Ngaa n̂-gange sariya dō dewje te ke oy ase kem kula ddade, ddew kara baa toke ye ke n̂-dda maketuruje te le. ¹³ Ba-kate tee ke ninn dewje ke naynje mee te. Ngaa yo, ke lo le dewje ke oy teeje ke ninn dewje ke toje mee te, are n̂-gange sariya dōde te kara kare ase kem kula ddade. ¹⁴ Goe te a, dungu yo, ke lo le dewje ke oy me ndake puru te. Ndake puru le to yo ke gōl joo laa. ¹⁵ Dew ke dinga ria maketuru tebbe te le ang a, dilae ndake puru te le.

21

Dara ke siki, ke nange ke siki

¹ Goe te a, moo dara ke siki, ke nange ke siki. Mba dara ke dōngōr, ke nange ke dōngōr ikije, ngaa ba-kate goto ngaa. ² Ngaa moo tōku bbe ke maji tōyn, ke to Jurusalam

NEJE KE DDUTU NDŌ TE 21:33 NEJE KE DDUTU NDŌ TE 21:12

ke siki ke in rŌ Lubba te darâ aw ddisi. TŌku bbe le to toke le dene ke dda mande ngaa ar dŌ gŏle te aw ngina ngaweje. ³ Moo ndu bbar ke singa ngende-mbay te le na: « Bbasine, key le Lubba to horo dewje te ngaa. Na dda bbe ke de, ngaa da toje to dewje laa. Ne Lubba njaa na kisi ke de, ngaa na to Lubba lede. ⁴ Na bŏru maann-nŌ tŏyn kemde te. Yo a goto ngaa. Ndoo, ekii, ke ne-wungu a gotoje, mba konn neje ndayje mban.»

⁵ Ngaa dew ke isi ngende-mbay te le pa na: «Oo! M-dda neje tŏyn toke siki ngaa.» ņ-pa na: «Uja tarje neenn maketuru te. Mba tarje lem to tarje ke tŏkŏrŏ, ngaa aseje kare dew unda mee dŏe te.» ⁶ Ngaa ņ-pa narem na: «Bbaye ngaa! M-to Alpa, ke Omega, m-to kunn kutu ne ddem, dŏbŏyn ne ddem. Dew ke kunda ŏen a, ema, ma kare maann ke aw are tebbe nay baa. To maann ke aw in me nange te aw tee. ⁷ Dew ke tete ddŌ a, ma kare nejeenn le ddeeje to laa. Ma to Lubba laa, ngaa na to ngonnum. ⁸ A nje-bbeelje, nje ke tusuje me-kunn inyaje, nje-ne-ddaje ke maji ang, nje-tŏl dewje, nje-ddaje lo-to-majang, nje-kumaje, nje-poloje kŏr, ke nje-ngemje tŏyn, lo lede to me ndake puru ke supere to me te. Yeenn to yo ke gŏl joo laa.

Jurusalam ke siki

⁹ Goe te a, anji kara horo nje ke siri te ke uwaje engo ne-wunguje ke siri jide te le ddee pa arem na: «E-ddee are m-tŏji nje-ngaw le, dene le Ngonn bate le.»

¹⁰ Ndil uwam, ngaa anji le unnum aw sem dŌ ddingiri te ke bo, ngaa ndew. ņ-tŏjum Jurusalam, tŏku bbe ke maji tŏyn ke in darâ rŌ Lubba te aw ddisi le. ¹¹ Ndoko le Lubba dda are Jurusalam le ndŏren. Ndŏnre laa le toke ndŏren le kŏr er ke gate ngeng, ke le kŏr er ke ria na jasepe ke are yerere. ¹² Ndoko ke dila ņ-guku ne dŌ tŏku bbe le ndeer ddem, ndew ddem. Ta ndoko le dŏku gire joo. Anjije

dōku gire joo arje ta ndokoje te le kara kara. ¹³ *Ŋ*-dda rije ta ndokoje te le. To ri gel ngann Ijarayelje ke dōku gire joo. ¹³ Ta ndokoje le mota toje er lo tee te le kare, mota toje er kande te le kare, mota er dagoo, mota er beer. ¹⁴ Dōsu ndoko le dō erje te dōku gire joo ke dungu ne gōle, ngaa *ŋ*-dda ri nje-kayn-kulaje le Ngonn bate ke dōku gire joo kare erje te ke dōku gire joo le kara kara.

¹⁵ Anji ke aw pa sem tar le uwa mare ne ke daw dōju ne ne jia te. Ne le toke le kare waa. *Ŋ*-dda ke ande. Nuwa ne le ta kōju ne tōku bbe le, ta ndokoje le, ke ndoko le. ¹⁶ Mbo-kare bbe le ee sō. Ngal laa, ke tate laa ase naa. Anji le oju bbe le ke ne-kōju ne ke jia te le, a ngal laa, tate laa, ke ndew laa ase kilometere doro joo gire kōr sō (2 400). ¹⁷ Nōju ndoko le ddew kara baa toke gusu ke dewje aw oju ne ne a, ngal ase meren ji dew dō-siri gire joo. ¹⁸ Dōsu ndoko le ke er ke ria na jasepe, a *ŋ*-dda tōku bbe le ke ande ke yerew oju ang ngaa keme are yerere. ¹⁹ *Ŋ*-dda kare er ke dōsu ne gōl ndoko le ke erje dang dang ke gate ngeng dare kura. *Ŋ*-dda kar dōngōr er ke dōsu ne gōl ndoko le ke er ke ria na jasepe, joo laa ke sapir, mota laa ke kalseduwann, sō laa ke emerode, ²⁰ mi laa ke saredonikisi, misan laa ke sarduwann, siri laa ke kirijolite, jijoo laa ke beril, jikara laa ke topaje, dōku laa ke kirijoparaje, dōku gire kara laa ke yasente, dōku gire joo laa ke ametisite. ²¹ Ta ndokoje ke dōku gire joo le toje to mereje dōku gire joo. Ta ndoko kara a, *ŋ*-dda ke mere kara baa. *Ŋ*-dda nate tōku bbe le ke ande ke yerew oju ang, ngaa keme are yerere.

²² A moo key-polo-Lubba me tōku bbe te le ang. Mba, Ebbe-dewje Lubba ke Nje-singa-mōngu njaa, de ke Ngonn bate a *ŋ*-toje to key-polo-Lubba ke me tōku bbe te le. ²³ Duju kare, kare oju, wase kare neyn nda, bba kare me tōku bbe le ndoko ang. Mba ndoko le Lubba a aw dda are mee aw ndoko, ngaa Ngonn bate le a to puru ngel me tōku

bbe te le. ²⁴ Gel-dewje a njaje lo-kare te le tōku bbe le, ngaa tōku mbayje ke dō nange te a ddeeje ke ne-pitije lede me te. ²⁵ Ta ndokoje le a kutuje ndō kara ang, mba lo teenn til a goto ngaa. ²⁶ Dewje a ddeeje ke ne-pitije, ke ne-kingaje le gel dewje me bbe te le. ²⁷ Ne-yerew kara a kande me bbe te le ang nyōm. Dew ke nje-dda ne ke ase koo ke kem ang, wase nje-ngem a kande me bbe te le ang tō. Nje ke n̂-dda ride maketutu tebbe te le Ngonn bate njaa ke karede baa a, a kandeje me bbe te le.

22

¹ Goe te a, anji le tōjum ba ke maanne aw are tebbe dew, keme are yerere. Maann le ubba ngende-mbay te le Lubba de ke Ngonn bate le aw tee, ² ngaa aw ula dann nate tōku bbe te le. Mbōr maann te le er joo kem, kake ke aw are tebbe dew to te. Me bbal te kara a, kake le ande gōl dōku gire joo. Neyn kara a, nande gōl kara kara. Kame to kuma kaji gel-dewje. ³ Mare ne ke ndu-ndōol le Lubba a to dōe te a to ang ngaa.

Ngende-mbay le Lubba, ke le Ngonn bate a toje me bbe te le. Nje-kulaje le Lubba a poleje. ⁴ Da kooje keme ngaa ria a to engo-nōde te. ⁵ Til a goto ngaa. Dew a duju puru lambe, wase a ngina kōsu le kare bba ta koo ne lo ang. Mba ndoko le Ebbe-dewje Lubba njaa a kuru dōde te, ngaa da kōnje mbay bbal ke bbal.

Jeju pa tar ddee laa

⁶ Goe te a, anji le pa arem na: «Tarje neenn to tarje ke tōkōrō, ngaa ase kare dew unda mee dōe te. Ebbe-dewje Lubba ke are Ndil laa ddee dō nje-kilaje mber-tar te laa, ula anji laa kare tōju nje-kulaje laa ne ke nayn ngōsi baa ta ddee.

NEJE KE DDUTU NDŌ TE 22:742NEJE KE DDUTU NDŌ TE 22:17

⁷ Jeju pa na: Oo, maw m-ddee ngŏsi baa ngaa. Rŏ-neel to le dewje ke aw ngemje tarje ke dila mbere me maketuru te neenn!

⁸ Ema Jan njaa, moo neje neenn ke mbim ddem, ke kem ddem. Ngaa, goe te ke moo neje le ke mbim ddem, ke kem ddem le a, m-tee moso nŏ gŏl anji te ke aw tŏjum neje le ta poloe. ⁹ A ũ-pa narem na: «E-dda neenn ang! M-to nje-kula mari, ke nje-kula mare ngakŏinje ke toje to nje-kilaje mber-tar le Lubba, ke nje-kula mare dewje ke ngemje tarje ke maketuru te neenn. Lubba a maji kare e-pole.»

¹⁰ Goe te a, ũ-pa narem na: « E-kusu tarje le Lubba ke dila mbere me maketuru te neenn ang. Mba kare nayn ngŏsi baa ngaa. ¹¹ Maji kare dew ke to gate gate ang, to gate gate ang ke kete kete bbay. Ngaa, nje-ne-yerew ddee to nje-ne-yerew ke kete kete bbay. A maji kare dew ke to gate gate, dda ne ke gate gate ke kete kete bbay. Ngaa maji kare dew ke sange rŏe mba Lubba a, sange rŏe ke kete kete bbay.»

¹² Jeju pa na: « Oo, maw m-ddee ngŏsi baa. Maw m-ddee ke kuka le dew kara kara ase kula-ddae. ¹³ M-to Alpa, ke Omega. M-to dew ke dŏngŏr ddem, dŏbŏyn dew ddem. M-to kunn kutu ne ddem, dŏbŏyn ne ddem. ¹⁴ Rŏ-neel to le dewje ke aw tokoje kubbuje lede, ta kee ke ddew kusa kande kake ke aw are tebbe dew ddem, ta kande ke ta-ndoko me bbe te le ddem. ¹⁵ See dewje ke e-toje toke le bisije, nje-kumaje, ke nje-ddaje lo-to majang, nje-tŏlje dewje, nje-poloje kŏr, nje ke ndikije ngem ddem, aw ereje ngem ddem, e-naynje ddaka nunn.

¹⁶ « Ema Jeju, mula anji lem kare pa tar najije neenn tŏyn arese me Egilisije te. M-to dew ke gel nuju te le Dabbiti. M-to endeterende ke ta lo-kare te ke ndoko nya.»

¹⁷ Ndil de ke dene ke nje-ngaw le, ũ-paje na: «E-ddee!»
Maji kare dew ke oo tar neenn pa tŏ na: «E-ddee!»

Maji kare dew ke kunda ɔen ddee. Dew ke ndiki a, taa maann ke aw are tebbe dew le baa njaa ay!

Dɔbɔyn tar

¹⁸ Ema Jan, m-pa mare dew tɔyn ke oo tarje le Lubba ke dila mbere me maketuru te neennn: Bbo dew ila mare tar dɔe te a, Lubba a kare ne-kem-to-ndooje ke n̂-pa tare maketuru te neenn oso dɔe te. ¹⁹ A bbo dew ɔru mare tarje ke dila mbere me maketuru te neenn ke ddang a, Lubba a kɔru kande kake ke aw are tebbe, ke tɔku bbe ke maji tɔyn ke n̂-mɔse wɔju dɔe, ngaa n̂-dda tare maketuru te neenn jia te ke ddang.

²⁰ Dew ke pa tar-naji neje neenn le, pa na: «Tɔkɔɔ, maw m-ddee ngɔsi baa.»

Amem! E-ddee, Ebbe-dewje Jeju!

²¹ Maji kare Ebbe-dewje Jeju dda ke se me-maji tɔyn.

Tar le Lubba ke tar Kabba
Kaba: Tar le Lubba ke tar Kabba Bible

copyright © 2015 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kabba

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2022 from source files dated 25 Mar 2022

42d55340-9c90-56ec-bf99-50cbf96e48a7